

2021

Kokemäen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma

Länsi-Suomen kalatalouskeskus

2.12.2021

I. Sisällys

1	Johdanto	3
2	Perustiedot vesialueesta sekä kalakantojen ja kalastuksen (ml. ravut) nykytilasta.....	6
2.1	Perustiedot kalatalousalueesta, sekä vesien omistus ja hallinta.....	7
2.2	Kalastusrajoitukset	8
2.3	Vesialueen muut käyttömuodot	10
2.4	Vesistöjen kuvaus ja vedenlaatu	13
2.5	Kalakantojen nykytila.....	14
2.6	Kalastuksen nykytila.....	16
3	Kalakantojen ja kalastuksen (ml. ravut) tavoitetilat ja osatavoitteet.....	17
3.1	Osatavoitteet.....	18
4	Vesialueiden käytön alueellinen suunnittelu ja yhteistoiminnan kehittäminen kalatalousalueella 20	
4.1	Kalataloudellisesti merkittävät alueet	20
4.2	Kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvat alueet ja niillä käytettävät pyydykset.....	20
4.3	Kalastusmatkailuun hyvin soveltuvat alueet.....	21
4.4	Vapaa-ajankalastuksen yhtenäislupa-alueet ja järjestelmän kehittäminen.....	21
4.5	Yhteistoiminnan kehittäminen kalatalousalueella	22
5	Toimenpiteet kalakantojen hoitamiseksi ja kalastuksen kehittämiseksi	23
5.1	Ehdotukset kalastuksen säätelytoimenpiteiksi	23
5.2	Suunnitelma kunnostustoimenpiteistä	24
5.3	Suunnitelma istutuksista.....	26
5.4	Ehdotukset kalastuksen kehittämistoimenpiteiksi.....	27
6	Suunnitelma kalastusta ja kalakantoja koskevan seurannan järjestämisestä	29
7	Suunnitelma kalastuksenvalvonnan järjestämisestä	30
8	Vaelluskalojen, uhanalaisten kalakantojen ja biologisen monimuotoisuuden huomioon ottaminen toimenpiteissä.....	32

9	Täpläravun ja muiden vieraslajien huomioon ottaminen toimenpiteissä.....	33
10	Ehdotus kalastuksenhoitomaksuina kerättävien varojen omistajakorvauksiin käytettävän osuuden jakamiseksi.....	34
11	Alueellinen edunvalvonta.....	36
12	Suunnitelma viestinnästä.....	37
13	Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano.....	38
14	Vaikuttavuuden arviointi ja suunnitelman päivitys.....	40
15	Kirjallisuus ja lähteet.....	42
16	Liitteet.....	44

Käyttö- ja hoitosuunnitelman sisällöstä vastaa Kokemäen kalatalousalue ja sen laatimista on ohjannut kalatalousalueen hallitus vuosina 2019–2021.

Suunnitelma on voimassa vuosina 2022–2031.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimiseksi on saatu tukea Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta kalastonhoitomaksuvaroista.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman kirjoitustyöstä ovat vastanneet Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen asiantuntijat iktyonomi (AMK) Anu Niinikorpi ja kalastusbiologi (FT) Olli Ylönen.

Käyttö- ja hoitosuunnitelma on hyväksytty kalatalousalueen kokouksessa 2.12.2021

I Johdanto

Satakunnassa Kokemäen, Huittisten, Punkalaitumen, Harjavallan ja Loimaan kuntien alueella sijaitsevaan Kokemäen kalatalousalueeseen kuuluu sen halki virtaava Kokemäenjoki ja Loimijoki sekä niiden lukuisat sivujoet. Järvistä suurin on erinomaisena kuhajärvenäkin tunnettu kraatterijärvi Sääksjärvi.

Kalatalousalueen vesipinta-ala on 6898 hehtaaria (sääntöjen vahvistamisen hetkellä vuonna 2019). Pinta-alasta lähes puolet, eli 3318 hehtaaria kuuluu Sääksjärveen. Kokemäen kalatalousalueelle onkin leimallista, että lukuisista jokialueista johtuen rantakilometrejä on vesialueiden pinta-aloihin nähden erittäin paljon. Tämä luo alueiden käytön suunnittelulle ja kalakantojen hoidolle toisaalta monia mahdollisuuksia ja toisaalta taas etenkin hallintoon liittyen haasteita. Erilaiset virtavesityypit padotusta Kokemäenjoesta ruskeansävyiseen Loimijokeen ja edelleen pieniin, lähes luonnontilaisiin puroihin ovat kaikki yhteydessä toisiinsa, mutta tarjoavat silti elinympäristön toisistaan poikkeaville kalalajeille ja muille vesieliöille.

Kalastuslain mukaan kalatalousalueen tulee laatia itselleen käyttö- ja hoitosuunnitelma, jossa linjataan tärkeimmät kalatalousalueen kalavarot koskevat päätavoitteet ja toimenpide-ehdotukset, joilla tavoitteet saavutetaan. Suunnitelman tarkoituksena on turvata kalatalousalueen kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto ja käyttö sekä biologinen monimuotoisuus ja edistää vapaa-ajankalastuksen sekä kaupallisen kalastuksen toimintaedellytyksiä. Lisäksi käyttö- ja hoitosuunnitelmassa on kirjattu tavoitetilat muun muassa kalastusmatkailun kehittämiseksi.

Käyttö- ja hoitosuunnitelma on voimassa kymmenen vuotta, ellei kalatalousalueen kalakannoissa tapahdu niin oleellisia muutoksia, ettei suunnitelman toteuttaminen enää täyttäisi sille asetettuja tavoitteita. Pitkästä voimassaoloajasta johtuen suunnitelmassa ei esitetä kovin yksityiskohtaisia toimenpiteitä, vaan sitä täsmennetään vuositasolla kalatalousalueen toimintasuunnitelmalla.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman sisällöstä määrätään kalastuslaissa. Suunnitelman on sisällettävä muun muassa perustiedot kalatalousalueen kalakannoista ja vesialueista sekä suunnitelmat kalastuksen kehittämis- ja edistämistoimenpiteiksi, kalakantojen hoitotoimenpiteiksi sekä uhanalaisten lajien ja vaelluskalojen turvaamiseksi. Suunnitelman pitää huomioida muun lainsäädännön vaatimukset kalakantojen käytölle ja hoidolle, kalavarojen valtakunnalliset hoitosuunnitelmat sekä muut kalavarojen käyttö- ja hoitosuunnitelmat, joiden toteuttamiseen suunnitelma voi vaikuttaa. Kokemäen kalatalousalueella valtakunnallisista hoitosuunnitelmista merkittäviä ovat kalatiestrategia

ja kansallinen rapustrategia. Muista ohjelmista ja strategioista Kokemäen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman laadinnassa on huomioitu muun muassa Kotimaisen kalan edistämishjelma ja vapaa-ajankalastuksen kehittämisstrategia.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman rakenne perustuu niin kutsuttuun kalavarojen käytön ja hoidon ohjauspyörään (kts. Salminen ja Böhling (toim.) 2018) sekä Kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman mallirunkoon (Salminen ym. 2018). Lisäksi siihen on sisällytetty soveltuvin osin osioita pilottihankkeena toimineesta *Ehdotus Porvoon-Sipoon kalatalousalueen merialueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaksi* (Lappalainen ym. 2019).

Alussa on kuvattu vesialueen, kalastuksen ja kalakantojen nykytila ja niiden kehittämistarpeet. Näiden pohjalta on asetettu yleinen tavoitetila ja yksityiskohtaisemmat osatavoitteet, jotka kuvataan luvussa kolme. Osatavoitteille on määritelty konkreettiset keinot, joilla ne on tarkoitus saavuttaa, ja mittarit, joilla arvioidaan tavoitteen toteutumista.

Yllä esitettyyn suunnitteluvaiheeseen osallistuivat kalatalousalueen jäsenet (kalastusoikeuden haltijat/vesialueen omistajat ja valtakunnalliset kalastusalan järjestöt) sekä alueelliset ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojeluyhdistykset, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus yleiskokouksessa. Olemassa olevan tiedon ja kokemuksen lisäksi on kuultu ulkopuolisia asiantuntijoita. Käyttö ja hoitosuunnitelmaa käsiteltiin muun muassa kuulemistilaisuudessa, johon osallistui vesialueen omistajia, vapaa-ajankalastajia ja vesivoiman edustajia.

Kun suunnitelma on valmistunut ja ELY-keskus on sen hyväksynyt, alkaa varsinainen suunnittelukausi, joka kestää kymmenen vuotta. Tänä aikana käyttö- ja hoitosuunnitelma ohjaa kalastusta, kunnostuksia ja istutuksia. Myös viranomaisten on otettava käyttö- ja hoitosuunnitelman linjaukset huomioon päätöksenteossa. Suunnittelukauden aikana vaikuttavuutta arvioidaan luvussa 14 esitetyllä tavalla.

Kuva I. Kokemäen kalatalousalueen kartta.

2 Perustiedot vesialueesta sekä kalakantojen ja kalastuksen (ml. ravut) nykytilasta

---

Kokemäen kalatalousalueeseen kuuluu Kokemäenjoki välillä Harjavallan voimalaitospato-Äetsän voimalaitospato, Loimijoki sivujokineen ja järvet, joista suurin ja kalataloudellisesti merkittävin on 3318 hehtaarin suuruinen Sääksjärvi. Kalatalousalueen vesipinta-ala on 6898 hehtaaria. Koko kalatalousalueen kartta on esitetty kuvassa 1. Yksityiskohtaisemmin jokialueita kuvaavat kartat ovat liitteessä 2.

Kokemäen kalatalousalueen naapurikalatalousalueet ovat Lounais-Suomen, Eurajoki-Lapinjoen, Porin, Karvianjoen, Kokemäenjoen yläosan, Pirkkalan ja Tammelan-Tarpianjoen kalatalousalueet.

Käyttö- ja hoitosuunnitelma käsittelee kalatalousaluetta kokonaisuutena keskittyen Sääksjärveen sekä kalataloudellisesti merkittävimpiin jokialueisiin, joista on hyvin tietoa saatavilla. Pienemmät järvet ja osa sivujoista on niiden runsaasta lukumäärästä johtuen jätetty pois käyttö- ja hoitosuunnitelmasta. Käyttö- ja hoitosuunnitelman yleiset linjaukset ja toimenpidesuosituksukset ovat kuitenkin käytössä myös pienemmillä järvillä ja sivujoissa.

Vaikka jokea tai järveä ei olisi käyttö- ja hoitosuunnitelmassa mainittu, voidaan sitä kehittää esimerkiksi kalastuskohteena tai kalataloudellisesti arvokkaana kohteena, mikäli suunnittelukauden aikana tällaisia potentiaalisia kohteita löytyy. Pienilläkin vesimuodostumilla saattaa olla suuri merkitys vapaa-ajankalastuskohteena ja myös luonnon monimuotoisuuden kannalta. On esimerkiksi mahdollista, että suunnittelukauden aikana jostain joesta löytyy uhanalaista jokirapua, tai alkuperäinen taimenkanta.

2.1 Perustiedot kalatalousalueesta, sekä vesien omistus ja hallinta

Kokemäen kalatalousalueen vesialueet on jaettu 476 vesialuelohkoon (Kalpa 10/2021). Kokemäen kalatalousalueella on vain muutamia suuria vesialueita (taulukko 1).

Yli 1000 hehtaarin suuruisia vesialueita on vain yksi, 500–1000 suuruisia alueita on kaksi, ja 100–500 hehtaarin kokoisia alueita viisi. Näistä alueista yksi on käytännössä lintujärvi. Vesialueen tulee olla pinta-alaltaan 50 hehtaaria tai jokialueella 30 hehtaaria, jotta sen omistajalla on kalatalousalueen kokouksessa äänioikeus. Näitä yli 30 hehtaarin kiinteistöjä on Kokemäen kalatalousalueen omistusyksiköiden lukumäärästä vain 23 kappaletta, vaikka ne pinta-alaltaan ovatkin 70 % kalatalousalueen vesialueista.

Yli 10 hehtaarin vesialueet ovat kaikki joko yhteisiä vesialueita tai voimalaitosten omistuksessa, paitsi Puurijärven ja Isosuon kansallispuisto, jonka omistaa Metsähallitus.

Osakaskuntien järjestäytymisaste on heikko. Suurimmat osakaskunnat sijaitsevat Sääksjärvellä. Sääksjärvellä on valmisteltu osakaskuntien yhdistymistä siten, että koko järvi olisi yhtä osakaskuntaa.

Taulukko 1. Kokemäen kalatalousalueen omistusyksiköiden lukumäärät ja vesipinta-alat kokoluokittain (Kalpa 10/2021)

vesipinta-ala	vesialueiden lukumäärä	osuus lukumäärästä %	kokonaisvesipinta-ala, ha	osuus kokonaisalasta %
1000 >	1	0,2 %	1073	16 %
500–1000	2	0,4 %	1484	23 %
100–500	5	1,1 %	1342	21 %
50–100	5	1,1 %	327	5 %
30–50	10	2,1 %	366	6 %
10–30	53	11,1 %	942	14 %
1–10	229	48,1 %	949	15 %
< 1 ha	171	35,9 %	52	1 %
Yhteensä	476		6535*	

*Huom. yhteenlaskettu pinta-ala ei täsmää sääntöjen mukaisen pinta-alan kanssa

2.2 Kalastusrajoitukset

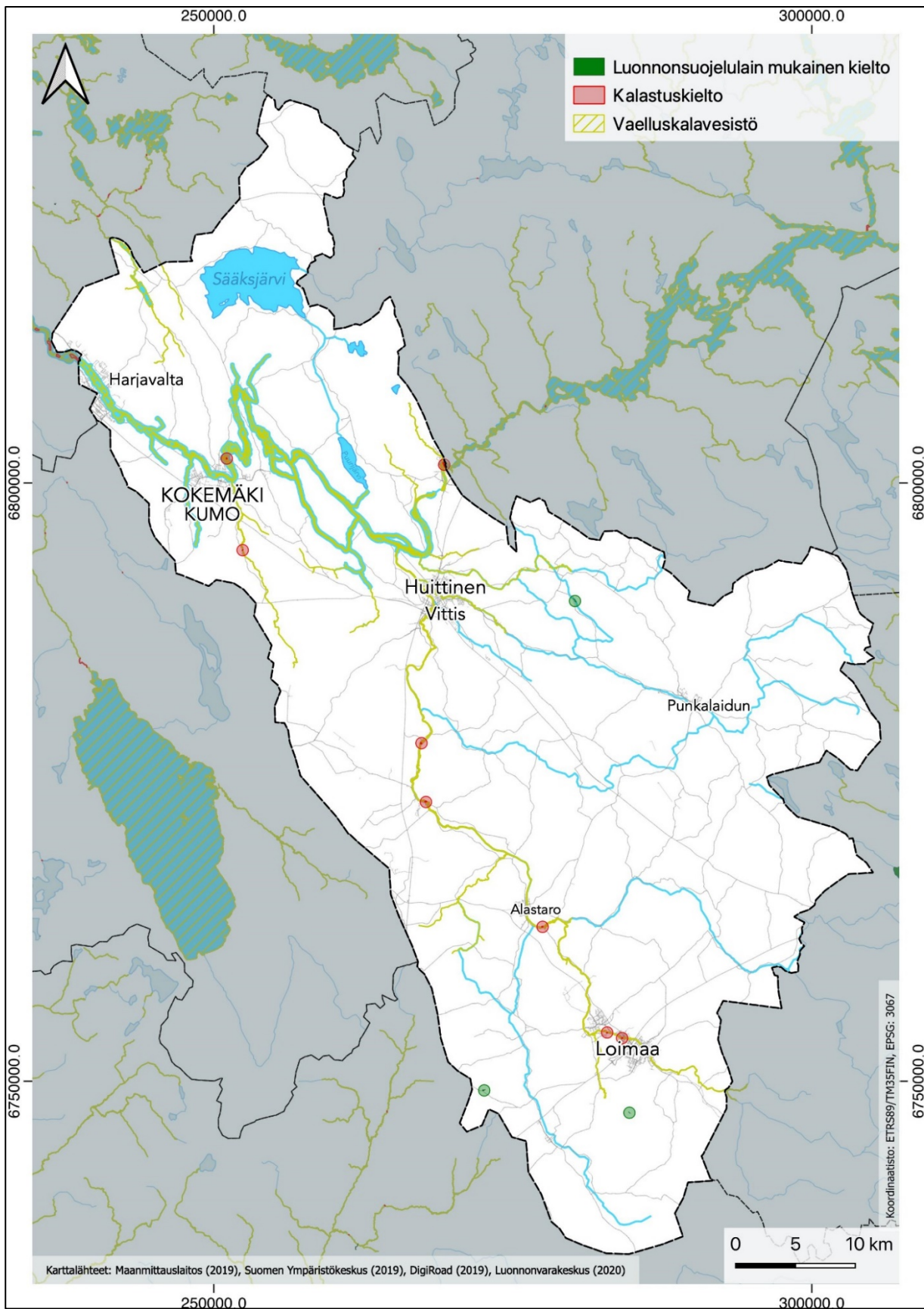
Kokemäenjoki ja Loimijoki ovat vaelluskalavesistöjä. Vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueilla yleiskalastusoikeudet eivät ole voimassa (KalL 379/2015, 7 §). Pilkkiminen, onkiminen ja kalastus harrilaudalla ovat kokonaan kiellettyjä kyseisillä alueilla (KalL 379/2015 46 §). Viehekalastus vavalla ja vieheellä on mahdollista vesialueen omistajan luvalla.

Vaelluskalavesistöön kuuluvassa joessa kalastus verkolla on kalastusasetuksella (1360/2015) kielletty elokuun 15. päivästä marraskuun 30. päivään.

Kalastus on kielletty sadan metrin matkalla vesistön poikki rakennettujen patojen alapuolella.

Kokemäen kalatalousalueella on muutama pieni luonnonsuojelualue, joissa kalastus on kielletty.

Nämä ovat Jaakkolan luonnonsuojelualue II Huittisissa, Pappisten eli Iso-Lähteen rauhoitettu luonnonmuistomerkki ja Impivaaran luonnonsuojelualue. Vuoden 2021 kiello- ja rajoitusalueet on esitetty kuvassa 2. Ajankohtaiset kalastusrajoitukset ovat nähtävillä kalastusrajoitus.fi -palvelussa.

Kuva 2. Kokemäen kalatalousalueen kalastusrajoitusalueet vuonna 2021.

2.3 Vesialueen muut käyttömuodot

Muun muassa vesiensuojelutoimenpiteiden, paremman teknologian ja lupaehtojen myötä Kokemäenjoen vedenlaatu on parantanut viime vuosikymmenien aikana siitä mitä se on pahimmillaan ollut. Teollisuuden vanhat synnit painavat kuitenkin edelleen, ja esimerkiksi Kokemäenjoen pohjasta on mitattu korkeita elohopeapitoisuuksia, joka näkyy myös kaloissa. Lisäksi siellä missä on teollisuutta, on myös onnettomuusriski olemassa. Valitettavasti Kokemäenjoella on tapahtunut lähihistoriassa muutamia vakavia onnettomuuksia, joilla on ollut vaikutuksia vesieliöihin.

Yhdyskuntien, teollisuuden ja turvetuotannon aiheuttaman pistekuormituksen lisäksi vesistöön kohdistuu runsaasti hajakuormitusta, joka on pääosin peräisin maataloudesta. Sekä fosfori että typpikuormitus ovat kuitenkin viime vuosina hieman vähentyneet muun muassa maatalouden fosforikuormituksen vähenemisen vuoksi. Kuormitukseen vaikuttaa suuresti sääolosuhteet. Runsaat sateet ja lämpimät talvet lisäävät huuhtoutumista, ja näiden odotetaan yleisesti lisääntyvän ilmastonmuutoksen myötä.

Vesien laatua heikentää siis ulkoinen ja sisäinen ravinnekuormitus, happamuus, kiintoaineet, metallit ja rakenteelliset muutokset. Muita alueen kalatalouteen vaikuttavia tekijöitä, käyttöä ja samalla teollisuuden eri toimintoja on kuvattu seuraavassa luvussa.

Vesivoima

Kokemäenjoella on yhteensä viisi vesivoimalaitosta, joiden rakentaminen on muuttanut jokea ja vaikuttanut sen kalastoon merkittävästi. Porin ja Kokemäen kalatalousalueiden rajalla oleva Harjavallan voimalaitos on yksi Suomen suurimpia vesivoimalaitoksia. Sen putouskorkeus on 26,5 metriä. Kokemäen kalatalousalueella Kokemäellä sijaitsee Kolsin voimalaitos, jonka putouskorkeus on 12,3 metriä. Kokemäen ja Kokemäenjoen yläosan kalatalousalueen rajalla on Äetsän voimalaitos, jonka putouskorkeus on 6,0 metriä.

Padot estävät vaelluskalojen kulun, ja lisäksi lisääntymisalueita on jäljellä vain osa verrattuna luonnontilaan, sillä pääuoman kosket ovat kadonneet ja tilalla on patoaltaita. Kokemäenjoen säännöstely aiheuttaa suuria virtaamavaihteluita ja ajoittaista veden vähyyttä, mikä vaikeuttaa muun muassa kalojen lisääntymistä (Kipinä-Salokannel 2020). Voimalaitokset kompensoivat kalakannoille aiheuttamaansa haittaa niille asetetuilla kalatalousmaksuilla.

Myös Loimijoen varrella on useita pieniä patoja ja voimalaitoksia, jotka säännöstelevät joen vedenkorkeutta. Kokemäen kalatalousalueella sijaitsee Vesikosken, Vuolteen, Sallilankosken ja Rutavan padot.

Turvetuotanto

Kokemäen kalatalousalueella sijaitsee useita turvetuotantoalueita, joiden kuivatusvedet johdetaan sivujokien kautta Loimijokeen ja Kokemäenjokeen. Toiminnan vaikutuksia vesistöön ja kaloihin seurataan ympäristölupien ehtojen mukaisesti. Kalatalousalueella toteutetaan seuraavia velvoitetarkkailuja:

- Haaroistensuon kalataloudellinen tarkkailuohjelma
- Linturahkan kalataloudellinen tarkkailuohjelma
- Nanhian-Vittassuon ja Hakasuon kalataloudellinen tarkkailu
- Lammi- ja Kakkurinsuon turvetuotantoalueiden kalataloudellinen tarkkailu

Kuormittajille on määrätty kalatalousmaksut, joiden käytöstä on olemassa käyttösuunnitelmat. Edellisten suunnitelmien voimassaoloajat olivat 2015–2020, ja uudet suunnitelmat valmistuvat kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnittelukauden alussa.

Uvilan kaupungissa sijaitsevalle Haukisuon turvetuotantoalueelle on myönnetty ympäristölupa vuonna 2017. Luvasta on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen vuonna 2020. Haukisuon kuivatusvedet on tarkoitus johtaa Sääksjärveen. Tämän katsotaan lisäävän Sääksjärven kuormitusta ja heikentävän järven tilaa.

Jätevedenpuhdistamot, teollisuus ja kaivostoiminta

Kokemäenjokea ja Loimijokea kuormittaa useampi kaupunkien ja kuntien jätevedenpuhdistamo. Näiden aiheuttama pistekuormitus on kuitenkin pääasiassa vähentynyt, sillä ne ovat joko onnistuneet pienentämään vesistökuormitustaan tai lopettaneet toimintansa. Jokiin pääsee myös teollisuuslaitosten jätevesien ja prosessien mukana typpeä ja fosforia. Lisäksi teollisuuden jätevedet aiheuttavat sinkki-, kromi- ja nikkeli-kuormitusta. Huittisissa sijaitsee malminetsintää harjoittava kaivos.

Toiminnot ovat ympäristölainsäädäntöön perustuen ympäristölupien alaisia. Lupaehdoilla hallitaan päästöjä. Lisäksi toimijoille on asetettu velvoitteita tarkkailla toiminnan vaikutusta vesiin ja kalastoon.

Peltoviljely, karja- ja metsätalous

Loimijoen vesistön valuma-alueesta 40 % on peltoa, ja peltoviljelyn aiheuttama hajakuormitus on suuri. Loimijoen ja sen sivujokien typpi- ja fosforipitoisuuden ovat luonnontilaan verrattuna moninkertaiset: Loimijoen yhteistarkkailu 2019-raportin mukaan loimijoen typpihuuhtouma oli vuoden 2019 tulosten mukaan 3–6-kertainen ja fosforihuuhtouma 6–12-kertainen luonnontasoon verrattuna. Hajakuormituksen vaikutus Loimijoen ja sen sivujokien sekä Kokemäenjoen tilaan on erittäin merkittävä. (Ruususaari 2020.)

Tulvasuojelu

Kokemäenjoen vesistön alueella tulvariski on merkittävä. Joen alaosalla, Porin kalatalousalueella sijaitseva Pori ja Kokemäen kalatalousalueella sijaitseva Huittinen on nimetty valtakunnallisesti merkittäviksi tulvariskialueiksi. Alueille on laadittu tulvariskien hallintasuunnitelmat.

Ehdotuksessa Kokemäenjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi vuosille 2022–2027 (lausunnolla kevät 2021) ehdotetaan tulvasuojelun kehittämiseksi **Säpilän oikaisukanavaa**.

Oikaisukanava kaivettaisiin Säpilänniemen poikki alkaen Ruoppalahden eteläpuolelta ja päättyen Pälpälnlahteen. Suunnitteilla olevan uoman kokonaispituus on noin 2 kilometriä. Oikaisu-uomaan ohjautuva vesimäärä on noin puolet Säpilänniemen luonnonuoman virtaamasta. Kesällä 2021 oikaisukanava oli kuitenkin vielä lupakäsittelyn alkuvaiheessa, mutta ehdotuksen mukaan tavoitteena on, että Säpilän oikaisu-uoman rakentaminen olisi aloitettu lupatilanteen salliessa vuonna 2027.

Toteutuessaan hanke vaikuttaisi ainakin virtaamaolosuhteisiin, ja joissain yhteyksissä on noussut esiin huoli hankkeen vaikutuksesta toutaimeen. Vuonna 2021 lausuntovaiheessa olevan *Ehdotus Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmaksi vuosille 2022–2027* mukaan Kokemäenjoen vesimuodostumien fysikaalis-kemialliseen, biologiseen tai hydro-morfologiseen tilaan ei ole odotettavissa oikaisu-uomasta johtuvia tilan muutoksia, eikä oikaisu-uoma estäisi pintavesien hyvän tilan saavuttamista.

2.4 Vesistöjen kuvaus ja vedenlaatu

Suomen vesien tilaa luokitellaan osana vesienhoitolain soveltamista ja vesipuidedirektiivin täytäntöönpanoa. Joki-, järvi- ja rannikkovesien ekologinen ja kemiallinen tila arvioidaan ja luokitellaan kuuden vuoden välein. Pintavedet on tyypitelty luontaisilta ominaisuuksiltaan ryhmiin, esimerkiksi runsashumuksiset järvet tai matalan vähähumuksiset järvet. Jokaiselle pintavesityypille on määritetty sen luontaisia ominaisuuksia vastaava luokitteluasteikko ja tilatavoite. Ekologinen tila tulee luokitella ensisijaisesti biologisten laatutekijöiden (kasviplankton, levät, vesikasvillisuus, pohjaeläimet ja kalasto) avulla. Lisäksi otetaan huomioon hydrologis-morfologiset (esimerkiksi virtausolot, jokien esteettömyys, pohjan rakenne) ja fysikaalis-kemialliset tekijät (esimerkiksi näkösyvyys, lämpö-, happi- ja ravinneolosuhteet). (Aroviita, Mitikka & Vienonen, 2019).
Voimakkaasti muutetuissa vesistöissä, kuten Kokemäenjoessa ympäristötavoite on hyvä **saavutettavissa** oleva tila.

Vesimuodostuma voidaan nimetä voimakkaasti muutetuksi, jos seuraavat kolme edellytystä täyttyvät:

- 1) *vesimuodostumaa on muutettu rakentamalla tai säännöstelemällä, mistä on seurannut vesiekosysteemin tilan huonontuminen*
- 2) *hyvää ekologista tilaa ei voida saavuttaa aiheuttamatta merkittäviä haitallisia vaikutuksia vesistön tärkeille käyttötavoitteille, kuten tulvasuojelulle, vesivoimatuotannolle tai virkistyskäytölle tai ympäristön tilaan laajemmin*
- 3) *vesistön rakentamisella saatua hyötyä ei voida saavuttaa muilla teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisilla sekä ympäristön kannalta merkittävästi paremmilla keinoilla.*

Kokemäenjoen alaosan-Loimijoen osa-alueella on havaittu todennäköisiä happamia sulfaattimaita. Näistä aiheutuvia ongelmia ovat muun muassa vesistöjen happamoituminen ja haitallisten metallien liukeneminen maaperästä. Tämä aiheuttaa pintavesien kemiallisen ja ekologisen tilan heikentymistä ja jopa kalakuolemia. Happamuudesta aiheutuvien haittojen arvioidaan lisääntyvän ilmastonmuutoksen edetessä. Ehdotuksessa vesienhoidon toimenpideohjelmaksi esitetään pääasiassa maatalouteen liittyviä happamuuden torjuntakeinoja.

Kokemäenjoen keskiosa kuuluu erittäin suuriin kangasmaiden jokiin. Sen ekologinen tila on tyydyttävä ja hydrologis-morfologinen tila huono.

Loimijoki kuuluu suuriin savimaiden jokiin, ja se on voimakkaasti muutettu. Loimijoen ekologinen tila on välttävä ja hydrologis-morfologinen tila on huono.

Punkalaitumenjoki ja Kourajoki eivät ole voimakkaasti muutettuja. Niiden ekologinen tila on välttävä. Kourajoen hydrologis-morfologinen tila on tyydyttävä, ja Punkalaitumenjoen hyvä.

Sääksjärvi on Kokemäen kalatalousalueen suurin järvi. Sen pinta-ala on 3318 hehtaaria, keskisyyvyys 3,7 metriä ja suurin syvyys 9 metriä. Sääksjärveä on kunnostettu 2000-luvulla nostamalla järven alimpia vedenkorkeuksia Sääkskosken pohjapadon avulla. Tämä on todennäköisesti edesauttanut kalakantojen hyvän tilan saavuttamista. Sääksjärvi kuuluu mataliin humusjärviin. Sen ekologinen tila on tyydyttävä, kemiallinen tila hyvää huonompi, ja hydrologis-morfologinen tila hyvä. Sääksjärvi on rehevöitynyt, ja talvisin alusvedessä on esiintynyt happivajasta.

Sääksjärvelle muodostuu järvimalmia eli rautaoksidisaostumia. Saostumien rauta on peräisin rautapitoisten kivilajien eroosiosta. Järvimalmilla ei ole vaikutusta kalastoon, mutta se estää tai vaikeuttaa verkkokalastusta matalilla alueilla.

2.5 Kalakantojen nykytila

Sääksjärvellä kalastetaan muun muassa kuhaa, haukea, madetta ja pienimuotoisesti ahventa. Järvellä on myös muikkukanta, joka on heikohko.

Järveen on istutettu vuosittain kuhaa vuosina 2000–2014 (liite 1). Vuosina 2015–2019 järveen on kalastusalueelta saadun tiedon mukaan istutettu vaellussiikaa. Paikallisen ammattikalastajan mukaan siikaa saatiin vuonna 2020 keväällä jonkin verran saaliiksi, mutta sen jälkeen (syksyyn 2021) siikaa ei enää ole tullut. Tähän on saattanut vaikuttaa lämpötila ja mahdollinen happivajaus, sillä kesäkuussa 2020 Sääksjärven pintaveden lämpötila oli noussut 28 asteeseen.

Luonnonvarakeskus verkkokoekalasti Sääksjärven vuonna 2014. Koekalastuksessa selvitettiin järven suhteellinen kalamäärä, kalaston rakenne ja kalalajien väliset runsaussuhteet. Tuolloin koekalastussaalessa koostui 11 eri kalalajista, jotka olivat ahven, kuha, kiiski, hauki, kuore, muikku, särki, salakka, pasuri, lahna ja sorva. Painosaaliin osalta runsaimmat lajit olivat kuha, särki ja ahven. Lukumäärän osalta runsaimmat lajit olivat ahven, särki ja kuore. (Sairanen & Ruuhijärvi 2019.)

Painon perusteella ahvenkaloja oli saalista 52 % ja särkikaloja 43 %. Lukumääräisesti ero oli pienempi; ahvenkaloja oli saaliista 42 % ja särkikaloja 43 %. Koekalastusraportin mukaan ahvenkalojen osuus painosaaliista oli noussut hieman vuoden 2006 tasosta, mutta lukumääräinen osuus oli laskenut. Petokalojen (yli 15 cm pitkä ahven, kuha ja hauki) osuus Sääksjärvellä oli 2014 melko suuri, sillä niiden osuus painosaaliista oli 46 %. Näistä haukia oli vain yksi 72 cm pituinen yksilö. Loppukesällä suoritettavaa verkkokoekalastusta ei pidetä luotettavana menetelmänä hauen

runsauden määrittelyyn, sillä hauki jää koekalastusverkkoihin vain satunnaisesti. (Sairanen & Ruuhijärvi 2019.)

Ahvenkaloista sekä ahvenen että kiisken saaliit olivat pienentyneet huomattavasti vuoden 2006 tasosta. Kuhan kohdalla yksikkösaaliit olivat nousseet vuoden 2006 tasosta moninkertaisiksi. (Sairanen & Ruuhijärvi 2019.)

Kokemäenjoella verkkokoekalastuksen perusteella lukumääräisesti runsaimpia lajeja ovat särki, ahven, kiiski ja pasuri, ja kilomääräisesti ahven, pasuri ja lahna. Kokemäenjoen kalataloudellisen tilan arvioidaan parantuneen viime vuosikymmenten aikana. Tämä voidaan nähdä muun muassa kalaston rakenteen positiivisena muutoksena. Vuonna 2016 suoritetun kalastuskyselyn mukaan Äetsä-Kolsin välissä runsaimmat saalisajit olivat hauki (35 %), särki (18 %) ja ahven (16 %). Kuhan osuus oli noin 7 % ja kirjolohen 9 %. Kokonaissaaliit ovat kuitenkin laskeneet vuodesta 1991 lähtien.

Kalastuskyselyn perusteella Kolsi-Harjavalta välillä runsaimmat saalisajit olivat hauki (26 %), kirjolohi (16 %) ja ahven (16 %). (Väisänen 2018.)

Kokemäen kalatalousalueeseen kuuluvaan osaan Kokemäenjokea on kalatalousmaksuvaroilla istutettu pyyntikokoista kirjolohta ja yksikesäistä kuhaa (ELY-keskus, istutusrekisteri).

Kokemäenjoella on luontainen toutainkanta ja seurannan perusteella luonnonlisääntyminen onnistuu paikoin hyvin.

Myös **Loimijoen** alaosilla on havaittu toutaimen lisääntymistä. Osana Loimijoen kalataloudellista tarkkailua toteutetun kalastuskyselyn perusteella Loimijoen runsain saalisajit oli hauki. Muita yleisiä saalisajit ovat särki, ahven ja lahna. Kalastuskyselyyn perustuvan saalisarvion mukaan kokonaissaaliit ovat olleet laskussa. Rysäkoekalastuksissa saatiin runsaasti eri kalalajeja; eri tarkkailupaikoilla oli 7–14 eri lajia. Saaliit olivat särkikalavoittoisia, mutta saaliiksi saatiin myös haukea, ahventa, kuhaa ja madetta. (Väisänen 2018.)

Loimijokeen laskevassa Hanhijoenjoessa on alkuperäinen taimenkanta (Ylönen 2021).

Sääksjärvellä ja paikoin jokialueella on täplärapuja. Sääksjärvellä myös myydään ravustuslupia. Kalatalousalueelta löytyy myös alueita, joissa on ainakin aiemmin esiintynyt jokirapua. Jokiravun nykytila olisi hyvä selvittää suunnittelukauden alussa.

2.6 Kalastuksen nykytila

Kokemäen kalatalousalueeseen kuuluvalla Sääksjärvellä on kaksi I-ryhmän ja kaksi II-ryhmän kaupallista kalastajaa. Pyynti tapahtuu pääasiassa verkoilla. Lisäksi kalastetaan rysällä, katiskoilla ja koukuilla. Järvellä on myös nuotattu muikkua 90-luvulla, sekä hoitokalastettu talvinuotalla.

Kaupalliselle kalastukselle tärkein laji on kuha ja lisäksi kalastetaan haukea, madetta ja jonkin verran ahventa. Järvillä ja jokialueilla harjoitetaan vapaa-ajankalastusta.

Luonnonvarakeskus on selvittänyt kalatalousalueiden viehekalastuksen määrää kalastonhoitomaksuvarojen jakamista varten (Eskelinen, P. & Mikkola, J. 2019). Raportin mukaan Kokemäen kalatalousalueen viehekalastuspäivien osuus koko maan viehekalastuspäivistä oli 0,564 %. Vertailun vuoksi vastaavat luvut naapurialueilla olivat: Karvianjoki 0,831 %, Eurajoki-Lapinjoki 0,925 % ja Pori 1,203 %. Eniten viehekalastuspäiviä koko maassa oli Helsinki-Espoon kalatalousalueella, jossa luku oli 3,864 %. Kalastonhoitomaksulla viehekalastaneista kolmannes harrastaa myös seisovilla pyydyksillä kalastusta viehekalastuksen ohella.

Sääksjärvellä vapakalastus on paikallisten mukaan moninkertaistunut kymmenen vuoden aikana. Järvestä on tullut suosittu kuhankalastuskohde, jonne tullaan myös ulkopaikkakunnilta jigikalastamaan sekä uistelemaan. Sääksjärvi tunnetaan myös suosittuna pilkkivetenä. Järvellä on pidetty lukuisia pilkkikilpailuja, joista suurimmassa, pilkin suomenmestaruuskilpailussa oli yli 5000 osallistujaa. Lisäksi paikalliset asukkaat ja mökkiläiset kalastavat esimerkiksi katiskoilla ja verkoilla. Lupamyynnin tulojen perusteella kalastuslupia (pääasiassa viehe-, katiska- ja verkkolupia) myytäisiin noin 400 kappaletta vuosittain. Lisäksi monet kalastavat yhdellä vavalla pelkällä kalastonhoitomaksulla.

Sääksjärven verkkokalastusta haittaa järvimalmin muodostuminen, sekä vesien jäähtyessä pyydysten limoittuminen ja levien kasvu.

Loimijoella kalastaneista ruokakunnista 75 prosenttia käytti vuoden 2014 kalastuskyselyn mukaan onkea tai pilkkiä. Melkein puolet käytti heittovapaa ja neljäsosa harjoitti vetouistelua. Kolmasosa kalastajista oli kalastanut katiskalla, ja hieman yli viidesosa oli harjoittanut verkkopyyntiä.

Runsaimmat saalisajat olivat hauki, lahna, särki ja ahven. Lisäksi saaliiksi oli saatu kuhaa, toutainta ja kirjolohta. (Mattila 2015.)

Kyselyn perusteella Loimijoella kalastusta haittasi pyydysten likaantuminen, runsas vesikasvillisuus ja umpeenkasvu, sekä maatalouden jätevedet. (Mattila 2015.)

Kokemäenjoella tehdyn kalastuskyselyn perusteella (Väisänen 2018) Äetsä-Kolsi välillä suurin osa saaliista saatiin vetouistelemalla. Seuraavaksi eniten saalista saatiin mato-ongella ja heittovavalla. Verkkokalastusta on vähän. Saalislajeja olivat hauki, särki, ahven, lahna, kuha, kirjolohi, toutain, säyne ja pasuri.

Kolsi-Harjavalta välisellä alueella verkkokalastus oli vuonna 2016 vähentynyt aiemmasta, ja eniten saalista saatiin heittovavalla. Seuraavaksi antoisimmat pyyntimenetelmät olivat vetouistelu ja pilkki. Runsaimmat saalisajat olivat hauki, kirjolohi, ahven, kuha, kuore, turpa, lahna, särki ja lohi.

Haastatteluiden ja käyttö- ja hoitosuunnitteluun liittyvässä kuulemistilaisuuksissa kerätyn tiedon perusteella Kokemäenjoen tärkeimpiä kalastuskohteita on alue Äetsän voimalaitokselta Kiettareenhaaran alapuolelle, ja täältä erityisesti Karhiniemi, Kyttälän koski ja Äetsän koski. Vapaa-ajan kalastajien suosimia kohteita ovat myös Kokemäen keskustan alue, eli niin kutsuttu vanhan sillan alue, Tulkkila ja Risteen Praasu. Loimijoella Vanhakosken alue ja sen alapuoli Kokemäenjoelle saakka on suosittua kalastusalueita.

3 Kalakantojen ja kalastuksen (ml. ravut) tavoitetilat ja osatavoitteet

---

Tavoitteena on, että kalastukselle keskeiset kalakannat ovat vahvat, ja niitä hyödynnetään kestävästi. Vesialueet houkuttelevat vapaa-ajankalastajia harjoittamaan monipuolisesti sekä kotitarve- että virkistyskalastusta. Sääksjärven kalastoa hyödynnetään myös kaupallisesti, ja saadaan näin lisättyä lähiruokatarjontaa alueella. Vapaa-ajankalastus tuottaa ihmisille hyvinvointia ja elämyksiä. Kalastustoiminta tuo tuottoa kalavesien hoitoon ja vesialueen omistajille. Kalakantojen tila tunnetaan hyvin, ja olemassa olevaa tietoa käytetään kalastuksen ohjaukseen.

3.1 Osatavoitteet

Suunnittelukauden tavoitetila on vesialueen omistajien ja käyttäjien yhteinen visio siitä, mihin kalavarojen ja -vesien hoidolla pyritään. Tavoitetila on tarpeen pilkkoa selkeämmiksi ja helpommin seurattaviksi osatavoitteiksi, jotka ovat mitattavissa tai arvioitavissa asiantuntijatiedon pohjalta. Osatavoitteiden toteuttamiseen tähtäävät toimet on kuvattu luvuissa *vesialueiden käytön alueellinen suunnittelu ja yhteistoiminnan kehittäminen* (luku 4), ja *toimenpiteet kalakantojen hoitamiseksi ja kalastuksen kehittämiseksi* (luku 5).

Osatavoite 1

Kalastukselle keskeisten lajien: **kuhan, ahvenen, hauen ja toutaimen kannat** pysyvät elinvoimaisina. Ahvenen ja hauen kannat perustuvat luonnonvaraiseen lisääntymiseen. Muiden lajien kannat ja niistä saatavat saaliit perustuvat istutuksiin, mutta myös luonnonlisääntymisen edellytyksiä pyritään parantamaan. Alueelle istutetaan kirjolohta kalastettavaksi. Toteutumista mitataan kaupallisen kalastuksen ja vapaa-ajankalastuksen saalistilastojen perusteella, sekä velvoitetarkkailuista saatavien tietojen pohjalta.

Osatavoite 2

Alueen **taimenen** luonnonkannat elpyvät. Mikäli tunnistetaan sopivia kohteita, pyritään kotiuttamaan taimen uusiin kohteisiin. Toimien vaikutusta mitataan jokien poikastiheyksien perusteella, mutta kuluvalle suunnittelukaudelle ei aseteta mitään tiheystavoitteita. Toteutumista arvioidaan asiantuntija-arvioina.

Osatavoite 3

Alueen **rapukannoista** hankitaan lisää tietoa, ja selvitetään jokirapukohteet ja sille soveltuvat elinalueet. Täpläravun leviäminen estetään, ja sitä pyritään hyödyntämään myös kaupallisesti. Toteutumista mitataan koeravustamalla ainakin ne kohteet, jotka olemassa olevan tiedon perusteella saattaisivat olla jokirapukohteita.

Osatavoite 4

Alueen keskeisistä kalakannoista saadaan suunnittelukauden aikana uutta käyttökelpoista **tietoa**, jota voidaan hyödyntää seuraavaa suunnittelukautta (vuoden 2031 jälkeen) koskevien tavoitteiden asettamisessa. Tiedon tarpeet liittyvät erilaisten ohjaus- ja hoitotoimien toimivuuden ja riittävyyden arviointiin. Toteutumista arvioidaan asiantuntija-arvioina.

Osatavoite 5

Virtavesien vedenlaatu ja olosuhteet paranevat nykyisestä ja kalakantojen vahvistuminen on mahdollista. Tavoitteeseen pyritään edunvalvonnan ja vaikuttamisen keinoin. Toteutumista arvioidaan asiantuntija-arvioina.

Osatavoite 6

Kaupallisen kalastuksen toimintaedellytykset paranevat ja alueen kalavarojen tuotto hyödynnetään monipuolisesti ja kestävästi. Toteutumista mitataan alueen kalastajamäärien ja saaliiden perusteella.

Osatavoite 7

Alue säilyy ja kehittyy kiinnostavana **vapaa-ajankalastuksen** kohteena sekä kotitarvekalastajille että virkistyskalastajille. Vapaa-ajankalastus ja opastointi tuottavat lupatuloja vesialueiden omistajille ja kalavesien hoitoon. Pyrkimyksenä on pitää alueen vapaa-ajankalastuksen määrä vähintään suunnittelukautta edeltävällä tasolla. Toteutumista mitataan esimerkiksi kalastuskyselyillä ja haastattelemalla kalastajia.

Osatavoite 8

Osakaskuntien ja muiden omistajayksiköiden järjestäytyminen ja vesialueiden yhdistäminen nykyistä isompiin kokonaisuuksiin käynnistyy. Mikäli osakaskuntien yhdistäminen ei ole mahdollista, yritetään saada vesialueet luovuttamaan kalavesien hoitoon liittyvät tehtävät kalatalousalueelle. Tämä on käytännössä edellytys sille, että alueelle saadaan myöhemmin muodostumaan yhtenäislupa-alueita. Toteutumista mitataan järjestäytyneiden osakaskuntien lukumäärän ja pinta-alan kehittämisellä.

Osatavoite 9

Kalatalousalue tuntee alueen kalastarakenteen ja heidän saaliinsa kohtuullisella tarkkuudella. Tämä on **tietoon perustuvan kalastuksen** ohjauksen ja sääntelyn ydin. Tämä osatavoite on pitkän tähtäimen tavoite, jonka toteutumista voi edistää muun muassa sähköisten saalistietojen keruujärjestelmän kehittyminen. Toteutumista arvioidaan asiantuntija-arvioina.

4 Vesialueiden käytön alueellinen suunnittelu ja yhteistoiminnan kehittäminen kalatalousalueella

---

4.1 Kalataloudellisesti merkittävät alueet

Sääksjärvi on kokonaisuudessaan kalataloudellisesti merkittävä, sillä siellä harjoitetaan sekä kaupallista kalastusta, että vapaa-ajankalastusta. Samoin jokialueilla on useita tärkeitä kalastuskohteita.

Kokemäenjoki, Loimijoki, Punkalaitumenjoen alaosa sekä monet sivujoet on luokiteltu vaelluskalavesistöiksi, joita vaelluskalat käyttävät keskeisenä vaellus- tai lisääntymisalueenaan. Vaelluskalavesistöjä ovat myös rakennetut joki- ja purovesistöt, joissa esiintyy vaelluskaloja, kuten ankerias, nahkiainen, toutain, taimen tai siika. Hanhijoella on alkuperäinen taimenkanta (Ylönen 2021).

Kokemäen kalatalousalueella on runsaasti myös muiden kuin vaelluskalalajien tärkeitä kutu- ja poikasalueita. Sääksjärvellä ja Äetsän voimalaitoksen alapuolisella osalla Kokemäenjokea sijaitsee tärkeitä kuhan lisääntymisalueita. Kokemäenjoen kalakantojen hoitosuunnitelman mukaan kuhan, ja myös hauen, lisääntymisalueet on tarkoitus selvittää suunnittelukauden aikana (Ojala 2021). Samoin toutaimen ja taimenen olemassa olevista ja potentiaalisista lisääntymisalueista saataneen lisätietoa suunnittelukauden aikana.

4.2 Kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvat alueet ja niillä käytettävät pyydykset

Sääksjärvi on kokonaisuudessaan kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaa aluetta. Lisäksi Kokemäenjoen ja Loimijoen pääuomissa saattaa olla potentiaalia esimerkiksi särkikalan kaupalliseen hyödyntämiseen, jos se olisi toteutettavissa taloudellisesti kannattavalla tavalla.

Sääksjärvelle sopivia pyydyksiä on verkot, rysä, katiska, koukut ja nuotta. Jokialueella särkikalapyyntiin soveltuvat katiskat, rysät ja paunetit. Suunnittelukauden aikana saatetaan myös kehittää uusia pyydystyyppejä, jotka soveltuvat Kokemäen kalatalousalueen vesille. Mikäli alueen täplärapukanta on kaupallisesti hyödynnettävissä, myös rapumerrat olisivat kaupalliseen kalastukseen käytettäviä pyydyksiä. Pyydysten valinnassa huomioidaan kalastuslain asettamat rajoitukset, esimerkiksi kalaväylä, jossa kiinteiden ja seisovien pyydysten pitäminen, lukuun ottamatta rapumertaa, on kielletty (KaL 68 §). Kalaväylä on kolmannes keskivedenkorkeuden mukaisesta joen, salmen tai kapeikon leveydestä sen syvimmällä kohdalla (KaL 67 §).

Sääksjärven kaupalliset kalastajat ovat maksaneet vanhojen kalastuksenjärjestelysopimusten mukaan kalastuksesta vuosittain sovitun pyydyskohtaisen summan Sääksjärven kalastusalueelle (kalastusalueet lopetettu ja kalatalousalueet aloittaneet toimintansa 2019). Näitä hintoja voidaan käyttää pohjana, mikäli ELY-keskus myöntää kalatalousalueen vesille kalastuslain 13§:n mukaan alueellisen luvan kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen.

4.3 Kalastusmatkailuun hyvin soveltuvat alueet

Kokemäen kalatalousalueella on monia kalastusmatkailuun soveltuvia alueita, ja etenkin Sääksjärvelle tullaan lupamyynnistä saatujen tietojen perusteella myös esimerkiksi Pirkanmaalta ja pääkaupunkiseudulta. Myös Kokemäenjoella on kohteita, jotka ovat suosittuja vapaa-ajankalastuskohteita, ja näin ollen niissä olisi myös potentiaalia kalastusmatkailuun. Lisäksi kalatalousalueella on veneenlaskupaikkoja ja vesistöjen läheisyydessä laavuja, jotka lisäävät matkailun vetovoimaisuutta. Sääksjärvi ja Kokemäenjoki soveltuvat hyvin kalastusmatkailuun.

Alueella ei tiettävästi ole vielä paikallisia kalastusoppaita, mutta muutamat vieraspaikkakuntalaiset oppaat järjestävät kalastusmatkoja myös Sääksjärvelle.

4.4 Vapaa-ajankalastuksen yhtenäislupa-alueet ja järjestelmän kehittäminen

Kokemäenjoen lupamyynnin on järjestänyt Kokemäen kalatalousaluetta edeltänyt Kokemäen-Loimijoen kalastusalue. Kalatalousalue on jatkanut lupamyyntiä vanhan käytännön mukaan. Lupia myyvät paikalliset yritykset, sekä verkossa Kalanet Oy (kalakortti.com). Lisäksi Kokemäen Sääksjärvellä on ollut oma lupamyynti. Sinne lupia myyvät paikalliset yritykset sekä osakaskuntien osakkaat. Olemassa olevat lupajärjestelmät luovat pohjan yhtenäislupa-alueiden kehittämiseksi ja nykyaikaistamiselle.

Vapaa-ajankalastuksen yhtenäislupa-alueiden edistämiseksi tulee ensin kehittää alueen yhteistoimintaa, sillä muutoin omistussuhteiden rikkonaisuus vaikeuttaa yhteistyötä liiaksi. Vaikka kokoukset saataisiin kutsuttua koolle, kaikki osakaskunnat eivät jatka järjestäytyneinä. Näiltä alueilta kalatalousalue pyrkii saamaan valtuudet kalastuksen järjestämiseksi. Kalatalousalueen kannattaa valmistautua kokouksiin tekemällä hyvät suunnitelmat yhtenäislupa-alueista jo etukäteen, ja esitellä vesialueen omistajille mahdollisimman selkeä ja hyvä konsepti, joka motivoi vesialueen omistajat kehittämään oman alueensa kalastusta ja sitoutumaan kalavesien hoitoon.

Yhtenäislupa-alueiden kehittäminen tulisi aloittaa päivittämällä vanhat järjestelysopimukset jo mukana olevien vesialueiden omistajien kanssa. Mukaan hankitaan lisäksi uusia vesialueita. Tavoitteena olisi saada koko kalatalousalue yhden yhtenäislupa-alueen piiriin.

Yhtenäislupa-alue parantaisi alueen kalastusmahdollisuuksia ja lisäisi kalastusalueiden houkuttelevuutta. Lupamyynti toisi myös tuloja vesialueiden omistajille tai kalatalousalueelle käytettäväksi kalavesien hoitoon.

4.5 Yhteistoiminnan kehittäminen kalatalousalueella

Yhteistoiminnan kehittämiseksi Kokemäen kalatalousalueelle on suuri tarve, sillä osakaskuntien järjestäytymisaste on alhainen. Osakaskuntien ja muiden omistajayksiköiden järjestäytyminen, yhdistyminen isommiksi kokonaisuuksiksi, ja toiminnan tehostaminen tai tehtävien siirto kalatalousalueelle mahdollistaisi kalastuksen järjestämisen ja yhtenäislupa-alueiden perustamisen.

Kokemäen kalatalousalueella on paljon pieniä omistusyksiköitä, ja etenkin pienistä, alle 30 hehtaarin kokoisista osakaskunnista merkittävä osa on järjestäytymättömiä. Myös suuremmat osakaskunnat ovat valtaosin järjestäytymättömiä (ks. luku 2.1, taulukko 1). Järjestäytymättömän osakaskunnan on työläs tehdä päätöksiä kalakantojen hoitotoimenpiteistä, antaa lupia yhtenäislupa-alueiden muodostamiseen tai kunnostustoimenpiteiden toteuttamiseen. Yhteistoiminnan lisääminen on avainasemassa kalavesien paremmalle hoidolle ja kestäväälle käytölle.

Osakkaiden ja omistajien yhteistoiminnan lisäämisellä saadaan enemmän aktiivisia toimijoita osallistumaan kalavesien hoitoon ja esimerkiksi kalastuksenvalvontaan, jossa paikalliset toimijat ovat erittäin tärkeitä. Alueen kalastuksenvalvontasuunnitelma on luvussa 7.

Suunnittelukaudella kalatalousalue kannustaa ja avustaa järjestäytymättömiä osakaskuntia järjestäytymään. Kokemäen kalatalousalueella on vain 23 yli 30 hehtaarin kokoista vesialuetta ja tavoitteeksi voidaan asettaa, että nämä kaikki pyritään kutsumaan koolle. Suuri osa näistä osakaskunnista sijaitsee kokonaan tai osin Sääksjärvellä, ja siellä osakaskuntien yhdistyminen koko järven kattavaksi yhdeksi suureksi osakaskunnaksi on suunnittelukauden alussa vireillä.

Työ aloitetaan suurimmista osakaskunnista, sekä kunnostusten ja yhtenäislupa-alueiden kannalta tärkeimmiltä alueilta. Myös pienten osakaskuntien yhdistymistä edistetään. Kalatalousalue voi myös ottaa osakaskunnan tehtävät hoidettavaksi.

5 Toimenpiteet kalakantojen hoitamiseksi ja kalastuksen kehittämiseksi

---

5.1 Ehdotukset kalastuksen säätelytoimenpiteiksi

Kalastuksen säätelyllä ja ohjauksella varmistetaan kalakantojen tuotto, ja se että kalakantojen hyödyntäminen pysyy kestäväällä tasolla. Ilman säätelyä muista kalakantojen hoitotoimenpiteistä, kunnostuksista, ja istutuksista, saadut tulokset voivat jäädä saavuttamatta tai ne menetetään (Salminen & Böhling 2018). Kalastuslaki ja -asetukset ohjaavat kalastusta valtakunnallisesti. Koska monet kalakannat ovat hyvin paikallisia, paikallista säätelyä usein tarvitaan. Myös kalakantojen hoitotoimenpiteet saattavat luoda tarvetta paikalliselle kalastuksen säätelylle.

Kokemäenjoki ja Loimijoki on määritetty kalastuslain 64 §:n mukaisiksi vaelluskalavesistöiksi. Vaelluskalavesistöissä voimassa olevia kalastusrajoituksia on kuvattu luvussa 2.2 *kalastusrajoitukset*. Kalatalousalueen näkemys on, että vesistöistä liian suuri osa on määritelty vaelluskalavesistöksi. Kokemäen kalatalousalueella esiintyvien vaelluskalojen, toutaimen ja taimenen, keskeiset lisääntymisalueet ja vaellusreitit tulisi selvittää ja tarvittaessa arvioida vaelluskalavesistöjen laajuus uudelleen.

Sääksjärvellä on voimassa vesialueen omistajien asettama verkkokalastuskielto 15.5.–15.6. välisenä aikana. Muina aikoina kalastus on kielletty 19–49 mm solmuvälin verkoilla.

Sääksjärvi ja Äetsän voimalaitoksen alapuolinen osa Kokemäenjoesta ovat tärkeitä kuhan lisääntymisalueita. Kuhan luonnonlisääntymisen turvaamiseksi ja kannan vahvistamiseksi alueille on esitetty muun muassa kuhan kesäaikaista rauhoittamista kaikelta kalastukselta.

Sääksjärvellä on tehty edellinen verkkokoekalastus vuonna 2014, ja sen perusteella järven kuhakanta vaikuttaisi elinvoimaiselta. (ks. luku 2.5 kalakantojen nykytila). Seuraava verkkokoekalastus on Luonnonvarakeskukselta saadun tiedon mukaan tarkoitus toteuttaa vuonna 2022. Sääksjärven osalta kalastuksen säätelytoimenpiteistä päätetään vasta kun verkkokoekalastus on tehty ja kuhakannan nykytila tunnetaan paremmin. Kuhan täysrauhoituksen sijaan voidaan harkita myös esimerkiksi vapaa-ajankalastuksen saaliskiintiötä.

Jos kalalajin tai kannan elinvoimaisuuden suojaamiseksi arvioidaan tarpeelliseksi:

- a. kieltää kalastaminen tietyinä ajankohtana
- b. kieltää tiettyä määrää suuremman saaliin ottaminen
- c. asettaa muita rajoituksia tai kieltoja pyydyksiin, kalojen sukupuoleen tai kalojen kokoon liittyen,

kalatalousalue tekee ELY-keskukselle esityksen kalastuksen rajoittamiseksi kalastuslain 53 § nojalla.

Kokemäenjoella kuhan lisääntymisalueita ei tunneta vielä tarpeeksi suurella tarkkuudella, joten myös siellä säätelytarve arvioidaan ja siihen liittyvät toimenpiteet päätetään, kun lisääntymisalueet tunnetaan paremmin.

Vesialueen käyttäjiltä on tullut esitys Loimijoen Vanhakosken alapuolen verkkokalastuskiellosta. Kalatalousalue pyrkii selvittämään myös tämän alueen säätelytarpeet. Mikäli saadaan viitteitä siitä, että verkkokalastusta olisi tarpeen rajoittaa, kalatalousalue keskustelee asiasta kalastusoikeuden haltijoiden, eli vesialueen omistajien, kanssa.

Alueelle on suunniteltu toutaimen lisääntymisaluekunnostuksia. Jos nämä toteutuvat suunnitelmien mukaan, alueiden rauhoittaminen kalastukselta saattaa olla tarpeen.

Säätelytoimet olisi hyvä saattaa ajan tasalle osana yhtenäislupa-alueiden kehittämistä, jotta uusiin karttoihin saadaan oikeat tiedot kalastusrajoituksista ja -säännöistä.

5.2 Suunnitelma kunnostustoimenpiteistä

Kalavarojen kestävään hoitoon kuuluu oleellisena osana vesistöjen ekologisen tilan parantaminen. Kalataloudellisilla kunnostuksilla saadaan parannettua kalojen lisääntymis- ja elinmahdollisuuksia, ja siirryttyä istutuksista kohti luonnollisesti lisääntyviä kalakantoja, jotka ovat kestävästi hyödynnettävissä. Kalatalousalue seuraa alueensa kunnostussuunnitelmia ja -tarpeita, tekee yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa, ja toteuttaa rahoituksen puitteissa hankkeita aktiivisesti myös itse.

Kalatalousalueen suurin järvi, **Sääksjärvi** on rehevöitynyt, ja sen kunnostus on kirjattu myös Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmaan vuosille 2022–2027.

Toimenpiteeksi on ehdotettu ulkoisen kuormituksen vähentämisen lisäksi toimenpiteitä itse järvessä, esimerkiksi ravintoverkkokunnostuksia. Mikäli verkkokoekalastuksista saadun tiedon perusteella ravintoverkkokunnostus olisi järvellä tarpeen, esimerkiksi hoitokalastuksen suunnittelu ja toteuttaminen sopisi hyvin kalatalousalueen ja alueen ammattikalastajien toteuttavaksi.

Puurijärven pato on ilmeisesti esteenä kevätkutuisten kalojen kululle. Kalatalousalue selvittää, mitkä ovat padon vaikutukset esimerkiksi toutain-, hauki- ja lahnakannoille. Ennen umpeenkasvua Puurijärvestä on kalastettu runsaasti haukea ja lahnaa. Nykyään padon alapuolella esiintyy keväisin toutainta. Mikäli havaitaan padolla todennäköisesti olevan negatiivisia vaikutuksia kalastoon, kalatalousalue ryhtyy edistämään korjaustoimenpiteitä.

Kokemäenjoen kalakantojen hoitosuunnitelman (vuodesta 2021) mukaan **Loimijoen** alaosan koskialueille tehdään mahdollisesti kunnostuksiin liittyviä ja niitä tukevia selvityksiä. Toimenpiteillä pyritään erityisesti vahvistamaan toutaimen luonnollista lisääntymistä, ja suunnitelman mukaan koskialueiden kunnostuksia olisi mahdollista tukea Kokemäenjoen vesivoimalaitosten kalatalousmaksuvaroilla. Kokemäen kalakantojen hoitosuunnitelman mukaan vuonna 2022 tehdään toutainselvitys, jonka perusteella toutaimen lisääntymisalueiden kunnostussuunnittelu tehdään. (Ojanen 2021.)

Loimijoen valuma-alueella toteutettiin vuosina 2019–2020 Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen hallinnoima hanke *Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon (Loiku)*. Suunnittelukauden alussa on käynnissä Loiku II -hanke. Hanke keskittyy pitkälti valuma-alueiden kunnostukseen, mutta toimet vaikuttavat luonnollisesti myös kalojen elinympäristöön. Käynnissä tai suunnitteilla on useita virtavesikunnostuksia Loimijoella. Kalatalousalue pyrkii toiminnallaan edistämään Loimijoen valuma-alueen kunnostusta ja edistämään alueensa vesien ja kalakantojen hyvän tilan saavuttamista.

Sammunjoen Klupukoski on kunnostettu vuonna 2021 kalatalousmaksuvaroilla. Kunnostustoimia on tarkoitus jatkaa joen yläosalla.

Loimijoessa on pohjapato Vanhakosken yläpuolella (lähde: käyttö- ja hoitosuunnitelman kuulemistilaisuus 28.9.2021 Huittisissa). Padon tai kynnyksen vaikutus kalojen kulkuun selvitetään suunnittelukauden aikana. Jos rakennelmalla on kalataloudellista merkitystä, sen aiheuttama haitta pyritään minimoimaan.

Voimalaitosten säännöstely aiheuttaa jokialueilla virtaamavaihtelua ja pinnankorkeus saattaa vaihdella lyhyelläkin aikavälillä. Tämä saattaa aiheuttaa luonnontilaa suurempaa haittaa muun muassa kevätkutuisten kalojen lisääntymiselle. Kalatalousalue käy suunnittelukaudella keskustelua vesivoiman edustajien ja muiden sidosryhmien kanssa, ja pyrkii näin parantamaan Kokemäenjoessa lisääntyvien kalalajien luonnonlisääntymisen edellytyksiä.

Runsas vesikasvillisuus haittaa kalastusta Loimijoella ja Kokemäenjoella, ja kasvillisuutta olisi tarpeen poistaa etenkin suosituimmilta kalastusalueilta (ks. luku 2.6 *Kalastuksen nykytila*).

5.3 Suunnitelma istutuksista

Kalanpoikasten istutukset toteutetaan sellaisille alueille ja sellaisina ajankohtina, jolloin on odotettavissa paras tuotto. Kalatalousmaksuilla tehtäviä istutuksia ohjaavat Kokemäenjoen kalakantojen hoitosuunnitelma, Loimijoen vesistöalueen kuormittajien kalatalousmaksujen käyttösuunnitelma ja Kokemäenjoen Harjavallan ja Kolsin välisen alueen kuormittajien kalatalousmaksujen käyttösuunnitelma.

Sääksjärvelle on istutettu vaellussiikaa, sillä planktonsiian on katsottu kilpailevan muikun kanssa ravinnosta. Järvellä tulisi kuitenkin käyttää siian sisävesikantaa. Vaellussiikaistutukseen tarvitaan kalatalousviranomaisen lupa.

Sääksjärvelle on aikaisemmin siirretty muikkua Säskylän Pyhäjärvestä, ja Sääksjärven muikkukanta oli sen jälkeen vahva 2000-luvun alkuun asti. Tämän jälkeen muikkukanta on heikentynyt huomattavasti, ja käyttö- ja hoitosuunnitelmaprosessin aikana nousikin esiin muikun tuki-istutusten tarpeellisuus. Järvelle on kuitenkin suunnitteilla rehevyyttä vähentäviä kunnostustoimenpiteitä. Muikkuistutusten osalta kannattaa odottaa, kunnes ne on toteutettu. Mikäli kunnostustoimenpiteiden jälkeen järven tila olisi muikulle edullinen, nämä istutukset voidaan ottaa käsittelyyn. Muikkua ei kuitenkaan saa istuttaa Kokemäen kalatalousalueen vesiin ilman kalatalousviranomaisen lupaa. Lupaa voidaan hakea useammaksi vuodeksi kerrallaan.

Kalatalousalueen vesiin ei tiettävästi ole istutettu madetta lähivuosien aikana. Madekannat ovat kuitenkin paikoin heikentyneet. Sääksjärven, jokialueiden ja muiden vesistöjen madekantoja voitaisiin tukea istutuksin, jos mateenpoikasia on saatavana.

Jokirapuistutukset tehdään täpläravuttomille alueille. Vedenlaadun puolesta esimerkiksi Sammunjoki, Kourajoki ja Lievijärvi soveltuisivat jokiravulle.

Kirjolohi on määritelty vieraslajiksi, ja sitä saa ilman kalatalousviranomaisen lupaa istuttaa vain vakiintuneille istutuspaikoille. Ankeriasistutuksia ei nykyolosuhteissa suositella nousuesteiden taakse, sillä niitä vahingoittuu ja kuolee alasvaelluksilla muun muassa voimalaitosten rakenteissa.

Alla olevassa taulukossa (taulukko 2) on kalat ja kalakannat, joita Kokemäen kalatalousalueelle saa istuttaa ilman ELY:n kalatalousviranomaisen lupaa.

Taulukko 2. Kalalajit ja -kannat, joita Kokemäen kalatalousalueelle saa istuttaa ilman kalatalousviranomaisen lupaa.

Laji	Istutettava kanta
Siika, sisävesi	lähin sisävesikanta
Lohi / järvilohi	torniojoki
Taimen, sisävesi	rautalampilainen
Kuha, sisävesi	Pyhäjärvi tai Painionjärvi
Kirjolohi	vakiintuneille istutuspaikoille
Made	mahdollisuuksien mukaan paikallista kantaa
Jokirapu	terve jokirapukanta

Kokemäen kalatalousalueen kalaistutukset 2010–2020 ovat käyttö- ja hoitosuunnitelmaan liitteenä (liite 1).

5.4 Ehdotukset kalastuksen kehittämistoimenpiteiksi

Kalakantojen kaupallisen kalastuksen mahdollisuudet myös jokialueella olisi hyvä selvittää. Särkikalojen ja muiden vajaasti hyödynnettyjen kalojen elintarvikekäytön edistäminen on tärkeää kalakantojen kestävä hyödyntämisen, ilmaston, vesien tilan ja kalatalouden kannalta. Näiden kalastusta voidaan yleensä lisätä kestävästi. Vajaasti hyödynnettyjen lajien kalastus on myös vesialueen omistajan etu, sillä kalastuksen mukana vedestä poistuu ravinteita ja veden laatu paranee. Toimenpide on kotimaisen kalan edistämishjelman mukainen.

Kalatalousalueella on kaksi yhtenäislupa-aluetta, jotka käytännössä kattavat lähes koko kalatalousalueen. Yhtenäislupa-alueiden toimintaan liittyvät vanhat sopimukset tulee tarvittavin osin päivittää vesialueen omistajien ja vuonna 2019 toimintansa aloittaneen kalatalousalueen välisiksi. Alueilla olisi kehittämismahdollisuuksia, ja niihin liittyvää tiedotusta tulisi parantaa. Tarpeellisia kehittämiskohteita olisi esimerkiksi Kokemäenjoen-Loimijoen lupa-alueen kartan uusiminen ja verkkolupien ostamisen helpottaminen. Kehitystyötä kannattaa tehdä yhteistyössä luvanmyyjien kanssa.

Sääksjärven veneenlaskupaikoilla on aiemmin ollut ilmoitustaulut, joissa on ollut tietoa kalastusluvista ja kalastuslaista. Tällaisten opastaulujen uusiminen edistäisi kestävästä kalastuslain mukaista kalastusta. Tarvittaessa opastekylttejä voidaan hankkia myös esimerkiksi jokien kalastuskieltoalueille.

Yhtenäislupa-alueisiin ja osakaskuntien järjestäytymiseen linkittyy myös tarve kehittää alueen kalastustapahtumia ja niihin liittyvää tiedotusta. Jokialueella järjestetään kalatalousalueen tiedon mukaan erilaisia kalastuskilpailuja. Kilpailujen järjestämiseksi tarvittaisiin kuitenkin vesialueen omistajan lupa. Koska suuri osa osakaskunnista on tehnyt kalastuksen järjestämisestä sopimuksen kalatalousaluetta edeltäneiden kalastusalueiden kanssa, tulisi lupa kalastuskilpailun järjestämiseksi pyytää Kokemäen kalatalousalueelta. Näin ei kuitenkaan ole toimittu. Luultavasti syynä on tiedon puute, joten kalastuskilpailuja järjestäviä seuroja pitäisi tiedottaa kilpailujen luvanvaraisuudesta. Kalatalousalue voi myös itse olla aktiivinen toimija kilpailujen järjestämisessä ja näin edesauttaa sitä, että kilpailut tukevat kalakantojen kestävästä hoidon ja käytön tavoitteita.

Alueen kalakantojen hyödyntämisen tukemiseksi kalastusharrastusta tulee edistää. Samalla kun yhtenäislupa-alueille laaditaan uudet kartat, kartoitetaan veneenlaskupaikat ja onkilaiturit. Mikäli tarvetta, kalatalousalue voi edistää uusien veneenlaskupaikkojen ja onkilaitureiden rakentamista ja lisätä näin houkuttelevien ja helppokulkuisten kalastuspaikkojen määrää.

Koululais- ja nuorisotapahtumat ovat myös erinomainen tapa lisätä tietoa kalasta ja kalastuksesta. Näitä voidaan järjestää yhteistyössä koulujen tai alueen yhdistysten, kuten kalastusseurojen tai Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen kanssa. Kalatalouskeskus on alueellinen kalatalouden neuvontajärjestö, jolla on paljon kokemusta nuorisotyöstä.

6 Suunnitelma kalastusta ja kalakantoja koskevan seurannan järjestämisestä

Vesivoimaan ja teollisuuteen liittyvät velvoitetarkkailut antavat tietoa alueen kalastuksesta ja kalakannoista. Kalatalousalue seuraa tarkkailujen tuloksia aktiivisesti. Seuranta täydennetään kaupallisilta kalastajilta pyydettävillä saalistiedoilla, vapaa-ajankalastajien haastatteluilla, lupamyynnin perusteella ja kalastuksentralvojen raportoinnin avulla.

Jokialueiden rapukannan tilaa ja hyödyntämismahdollisuuksia tulisi selvittää esimerkiksi koeravustamalla kohteita, jossa rapua paikallistiedon mukaan on. Jokialueella on tiettävästi sekä joki- että täplärapua.

Kokemäenjoen kalakantojen hoitosuunnitelman mukaan alueella toteutetaan toutainselvitys vuonna 2022. Kokemäenjoessa ja Loimijoen alaosassa on myös tarkoitus selvittää olemassa olevat lohen ja taimenen lisääntymisalueet, poikastuotantopotentiaali sekä kunnostustarpeet ja -mahdollisuudet.

Joella on aiemmin tavattu harjusta, joka todennäköisesti on kuitenkin ollut peräisin istutuksista. Harjuksen esiintymistä joella voitaisiin selvittää osana vapaa-ajankalastuksen kehittämistä tai kalastusmatkailun potentiaalın selvittämistä.

7 Suunnitelma kalastuksenvalvonnan järjestämisestä

Kalastuksenvalvonnan päämäärä on kalastuksen laillisuuden ja luvallisuuden varmistaminen. Tällä tuetaan kalatalousalueen toimintaa kalastuksen kehittämiseksi ja kalakantojen hoitamiseksi.

Kalastuksenvalvonnasta tiedotetaan aktiivisesti eri kanavissa ja medioissa.

Kalastuksenvalvonnan kohteena ovat kalastuslain ja -asetuksen säännökset, ELY-keskuksen vahvistamat alueelliset kalastusmääräykset sekä paikalliset, alueelliset ja valtakunnalliset kalastusluvut. Lisäksi valvonnassa on hyvä kiinnittää huomiota saaliiden asianmukaiseen käsittelyyn.

Valvonnan painopisteet tulevalla suunnitelmakaudella

Kokemäenjoki ja Loimijoki ovat vaelluskalavesistöjä (ks. kalastusrajoitus.fi). Jokialueilla ongelmana on erityisesti voimalaitospatojen alapuolella tapahtuva viehekalastus. Patojen alapuolista 100 metrin kalastuskieltoa täytyy valvoa nykyistä tehokkaammin ja tarvittaessa lisätä informaatiota maastoon eri kielillä ja/tai symboleilla. Tarvittaessa valvontakäyntien lisäksi voidaan käyttää teknisiä apuvälineitä, kuten valvonta- tai riistakameroita.

Sääksjärvellä vesialueen omistajat ovat olleet aktiivisia kalastuksenvalvonnan suhteen, ja kalastussäädöksiä noudatetaan siellä kiitettävästi. Näkyvä, kattava ja ammattitaitoinen valvonta estää ongelmien syntymistä myös jatkossa.

Vuotuiset valvonnan painopisteet esitetään tarkemmin kalatalousalueen toimintasuunnitelmassa

Resurssit

Kokemäen kalatalousalue on valtuuttanut yhteensä kymmenen kalatalousalueen valvojaa, ja heitä toimii sekä järvi- että jokialueilla. Kalastuksenvalvonnan kokonaisuuden suunnittelusta ja organisoinnista vastaa kalastuksenvalvontakoordinaattori. Tehtävää hoitaa suunnittelukauden alussa toiminnanjohtaja. Kalatalousalueelle on vuonna 2019 laadittu yksityiskohtaisempi valvontasuunnitelma, jota kalastuksenvalvontakoordinaattoria käyttää vuosittaisen suunnittelun tukena.

Sääksjärvellä kalastuksenvalvontaan tarvitaan vene. Suunnittelukauden alussa valvojat käyttävät tehtävään omia veneitään. Jokialueilla valvontaa voi tehdä myös rannalta. Jos valvontaan halutaan jatkossa käyttää riistakameroita, niin silloin tarvitaan puhelinliittymä kuvien lähettämiseksi. Lisäksi aktiivisille kalastuksenvalvojille suositellaan hankittavaksi valvontatyökalu raportoinnin tehostamiseksi.

Kalatalousalueen valvojien kanssa tehdään kirjalliset valvontasopimukset, joissa sovitaan valvonnan toimintatavoista, raportoinnista, käytettävästä kalustosta, vakuutusturvasta ja vastuunjaosta.

Kalastuksenvälvonnan tärkeimmät yhteistyötahot ovat poliisi, ELY-keskus, Rajavartiolaitos, Metsähallitus sekä osakaskunnat. Viranomaisten kanssa pyritään järjestämään vähintään kerran vuodessa yhteisvalvontapäivä.

Kalastuksenvälvonnasta aiheutuu kalatalousalueelle tarvike-, hallinto-, puhelin-, matka- ja polttoainekuluja. Lisäksi valvojille voidaan maksaa työpanoksesta palkkio tai päiväraha. Valvonnan budjetti laaditaan vuosittain toimintasuunnitelman pohjalta ja esitetään talousarviossa.

Kalatalousalue hakee vuosittain rahoitusta kalastuksenvälvonnalle esimerkiksi ELY-keskuksen kalatalouden edistämismäärärahoista, joissa yhtenä painopistealueena on viime vuosina ollut nimenomaan kalastuksenvälvonta. Lisäksi kalatalousalue voi käyttää alueelle siirtyviä omistajakorvauksia myös kalastuksenvälvonnasta aiheutuviin kustannuksiin (Kall. 379/2015 § 82, § 85).

Seuranta

Kalastuksenvälvonnan tuloksellisuutta seurataan kalastuksenvälvojien raportoinnin kautta. Kalatalousalueen ja kalastuksenvälvojan keskenään sopima raportointi ei kuitenkaan korvaa kalastuksenvälvojan lakisääteisiin velvollisuuksiin kuuluvia, ELY-keskukselle annettavia tapahtumailmoituksia.

Kalastuksenvälvojat raportoivat kalatalousalueelle vuosittain sovitut tunnusluvut, joista kalatalousalue kokoaa vuosittain yhteenvedot. Niiden avulla seurataan valvonnan volyymin toteutumista sekä sitä, miten erilaisten rikkomusten määrät suhteessa valvontatapahtumien määrään kehittyvät. Mikäli rikkeet lisääntyvät, harkitaan valvonnan resurssien kasvattamista esimerkiksi ammattimaista valvontaa lisäämällä, ja/tai valvonnan painottamista enemmän ongelmaluueille.

Valvonnan vuosikello

Keväällä tiedotetaan tarvittavista kalastusluvista ja valvonnasta mahdollisimman tehokkaasti.

Kesällä valvotaan kaikkea kalastusta erityisesti kesälomakaudella.

Syksyllä valvotaan lohikalajien rauhoitusta 1.9.–30.11. Vaelluskalajoissa verkkokalastuskielto on voimassa vuosittain 15.8.–30.11.

Talvikaudella valvotaan talviverkkokalastusta ja pilkintää jäätilanteen mukaan.

8 Vaelluskalojen, uhanalaisten kalakantojen ja biologisen monimuotoisuuden huomioon ottaminen toimenpiteissä

Vaelluskalojen elinkiertoa tuetaan parantamalla suunnittelukauden aikana vaelluskalojen elinolosuhteita ja kunnostamalla lisääntymisalueita. Kokemäenjoki on ollut aikanaan erittäin merkittävä vaelluskalajoki, mutta voimalaitosrakentamisen vuoksi lisääntymisalueita on menetetty ja kalojen kulku estynyt Harjavallan voimalaitokselta eteenpäin. Kokemäenjoella vesistön säännöstely haittaa kalojen lisääntymistä. Kalakantojen lisääntymismahdollisuuksia olisi todennäköisesti mahdollista parantaa nykyisestä säännöstelykäytäntöjä muuttamalla.

Varsinais-Suomen ELY-keskus on toteuttanut ja suunnitellut monia kalakantojen hoitoimenpiteitä ja kunnostuksia Kokemäenjoella kalatalousmaksuilla. Näistä löytyy kattavasti tietoa ELY-keskuksen kalatalouspalveluiden ylläpitämältä Kokemäenjoki-sivustolta (osoite kokemaenjoki.fi). Kaikissa kalatalousalueen suorittamissa toimenpiteissä pyritään huomioimaan Kokemäenjoen kalakantojen hoitosuunnitelmat ja tekemään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Kokemäenjoessa ja sen sivu-uomissa tavataan vaelluskaloista säännöllisesti toutainta. Lisäksi joella on esiintynyt jonkin verran harjusta, mutta tehtyjen selvitysten mukaan kyseessä saattaisi olla istutetut kalat. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen toteuttamien kalastuskyselyiden perusteella ankeriasta olisi viimeksi saatu Äetsä-Kolsi alueelta 2010 vuonna 23 kg (vuoden 2019 tilanne) ja harjusta 2013 vuonna 7 kg.

KVVY Tutkimus Oy on istuttanut taimenia mätirasia menetelmällä Huittisissa Loimijokeen laskevaan Palo–Kourajokeen ja sen sivu-uomaan Murrunjokeen. Mätirasiaistutusten tuloksellisuutta on selvitetty sähkökoekalastamalla. *Mätirasiaistutusten tuloksellisuus Palo–Kourajoella ja Murrunjokeella vuosina 2019 ja 2020-raportin* mukaan mätirasiaistutukset ovat onnistuneet kohtalaisesti, ja istutuksia tulisi jatkaa edelleen luontaisesti lisääntyvän taimenkannan aikaansaamiseksi (Ojala 2020). Ainakin Hanhijoella on alkuperäinen taimenkanta. Istutukset tulee suunnitella niin ettei alkuperäisen taimenkannan perimä vaarannu.

Toutain lisääntyy sekä Kokemäenjoessa että Loimijoessa. Pahakoski ry on vuosina 2017–2018 tehnyt toutainselvitystä ja emokalapyyntiä Kokemäenjoella, Loimijoella ja Punkalaitumenjoella. Kokemäenjoen kalatalousmaksuilla on tarkoitus tehdä vuonna 2022 toutainselvitys, ja sen tulosten perusteella aloittaa suunnittelu virtavesikutuisen toutaimen luontaisen lisääntymisen tukemiseksi ja lisääntymisalueiden ennallistamiseksi. Kalatalousalue pyrkii edistämään Kokemäenjoen kalakantojen

hoitosuunnitelman tavoitteita esimerkiksi osallistamalla koskialueiden kunnostustalkoisiin ja tiedotukseen.

Jokirapua on aiemmin ollut ainakin Lievijärvellä ja sen laskujoessa. Jokirapualueet ja niiden nykytila on tärkeä selvittää, ja sen jälkeen pyrkiä estämään täpläravun leviäminen samoille alueille. Jokiravun suojaamiseksi tiedotusta rapurutosta on tehtävä vuosittain ennen ravustuskautta.

9 Täpläravun ja muiden vieraslajien huomioon ottaminen toimenpiteissä

Kokemäen kalatalousalueen vesiin istutetaan kirjolohta, joka on luokiteltu vieraslajiksi. Vieraslajiportaalin mukaan kirjolohen lisääntyminen Suomessa on ollut vähäistä, eikä luonnonkantoja ole toistaiseksi syntynyt. Lajin istutuksiin luonnonvesiin tulisi silti suhtautua varauksella. Kirjolohi saattaa syrjäyttää taimenen, joten mikäli taimenkannoista saadaan lisätietoa, se kannattaa huomioida kirjolohi-istutusten suunnittelussa.

Sääksjärvessä on lisääntyvä täplärapukanta. Sitä tavataan myös jokialueilla, erityisesti Kokemäenjoella, jonne sitä on 2010-luvulla vielä aktiivisesti yritetty kotiuttaa. Nykyään täplärapu määritellään vieraslajiksi, jonka leviäminen etenkin jokirapualueille tulee pyrkiä estämään. Lisäksi täplärapua voidaan hyödyntää, mahdollisesti jopa kaupallisesti, ja estää näin sen leviäminen uusille alueille.

Täplärapujen istuttaminen on ollut kiellettyä kaikissa vesissä vuoden 2016 alusta alkaen, kuten myös niiden siirtäminen. Täpläravun istuttaminen on rikoslaisissa määritetty kalastusrikokseksi, josta voidaan tuomita sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Vieraslajihavainnoista voi ilmoittaa Vieraslajit.fi-palveluun.

10 Ehdotus kalastuksenhoitomaksuina kerättävien varojen omistajakorvauksiin käytettävän osuuden jakamiseksi

---

Vesienomistajille jaetaan vuosittain korvaus, joka perustuu maksullisten yleiskalastusoikeuksien käyttöön kalavesillä sekä kalastusopastointiin. Maksulliseksi yleiskalastusoikeudeksi katsotaan viehekalastus, eli heittokalastus yhdellä vavalla ja vieheellä, tai vetouistelu yhdellä vavalla, vieheellä ja painovieheellä, sekä kelaonginta.

Kalatalousalue hyväksyy varojen jaon vuosittain yleiskokouksessa. Jakoperuste koskee korvausta, jota on kerätty edellisenä vuonna ja josta ELY-keskus antaa päätöksen kuluvana vuonna. Jako tapahtuu edellisen vuoden joulukuun viimeisen päivän omistussuhteiden ja edellisen vuoden kalastusrajoitusten mukaisesti.

Kalatalousalue käyttää jakaa omistajakorvausten jakamiseen apuna Kalpaa (Kalatalousalueiden sähköiset palvelut). Palveluun kuuluu alueen kartta sekä tiedot vesikiinteistöistä ja niiden omistajista. Kalatalousalueelle järjestelmä on maksuton ja sen käyttöoikeus on toiminnanjohtajalla.

Kalpassa määritellään kalatalousalueelle kalastusrasitusta kuvaava perusarvo, joka Kokemäen kalatalousalueen vesistöissä on kolme. Alueille, joilla yleiskalastusrasitus on keskimääräistä suurempi tai pienempi, luodaan poikkeusalueita. Alueet, joissa yleiskalastus on kielletty koko vuoden Kalastusrajoitus.fi –palvelussa, saavat automaattisesti arvon nolla.

Vesialueille, joilla kalastusrasitus on keskimääräistä suurempi, voidaan Kokemäen kalatalousalueella ottaa käyttöön poikkeusarvo neljä. Vesialueille, joilla kalastusrasitus on keskimääräistä pienempi, voidaan ottaa käyttöön poikkeusarvo kaksi. Alueille, joilla ei ole kalastusrasitusta, voidaan antaa arvoksi nolla. Kiinteistöjen kokonaisrasituskertoimet muodostuvat kalatalousalueen perusarvosta, poikkeusalueista ja kalastusrajoituksista. Kalpa laskee kokonaisrasituskertoimet ja kiinteistöjen vuosittaisen korvaussumman kartasta, joka järjestelmään luodaan kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman perusteella.

Kokemäen kalatalousalueella kalastusrasitus on vuoden 2021 tiedon perusteella tasaista koko alueella. Tästä syystä suunnittelukauden alussa otetaan käyttöön vain perusarvo kolme ja poikkeusarvo nolla. Poikkeusarvo nolla asetetaan Puurijärvelle, jossa kalastus on kielletty. Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämän Järvi-meriwikiin mukaan Puurijärvi on matala ja umpeen kasvava järvi.

Kalastusrasitusta seurataan ja arvioidaan suunnittelukauden aikana. Kalastuksesta saadaan tietoa velvoitetarkkailuraporteista ja kalatalousalueen oman kalastuksenvalvonnan kautta. Mikäli suunnittelukauden aikana viehekalastusrasitus muuttuu huomattavasti tai uuden tiedon vuoksi syntyy tarve omistajakorvauksien jaon tarkistamiseen, viehekalastusrasituskertoimet voidaan arvioida uudelleen. Tällöin yleiskokous päättää niiden hyväksymisestä ja käyttöönotosta.

Kalatalousalue keskustelee vesialueen omistajien kanssa korvauksista luopumisesta kalatalousalueen käyttöön, jotta kalatalousalueella olisi resursseja jatkossakin tehokkaasti toteuttaa mm. kalastuksenvalvontaa ja kalavesien hoitoa.

11 Alueellinen edunvalvonta

Kokemäen kalatalousalueella on paljon toimintoja ja hankkeita, jotka vaikuttavat merkittävästi kalastoon ja kalastukseen. Alueen turvetuotantoa, vesivoimantuotantoa ja teollisuutta on kuvattu luvussa 2.3. On tärkeää, että kalatalousalue pyrkii vaikuttamaan aktiivisesti kalavesien hyvän tilan saavuttamiseen, kalakantojen elinvoimaisuuteen ja kalastusmahdollisuuksien ylläpitämiseen. Tätä tavoitetta toteutetaan esimerkiksi antamalla lausuntoja sellaisiin hakemuksiin ja suunnitelmiin, joilla on tai saattaa olla vaikutusta kalakantojen ja kalavesien tilaan tai tämän käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Lisäksi kalatalousalueen on tärkeää olla mukana eri yhteistyöryhmissä. Usein yhteistyöryhmissä aluetta edustaa toiminnanjohtaja tai puheenjohtaja, mutta hallituksen ja kalatalousalueen jäsenten paikallistuntemus ja asiantuntemus kannattaa huomioida henkilövalinnoissa. Aluetta voi edustaa niin sovittaessa myös hallituksen ulkopuolinen henkilö. Alueellisessa edunvalvonnassa tehdään yhteistyötä naapurikalatalousalueiden kanssa (kuva 4). Kalatalousalueen jäseniä (vesialueen omistajat ja valtakunnalliset kalastusalan järjestöt) voidaan avustaa lausuntojen antamisessa tai antaa yhteisiä lausuntoja.

Kuva 3. Kokemäen kalatalousalueen (keskellä) naapurikalatalousalueet ovat Lounais-Suomen, Eurajoki-Lapinjoen, Porin, Karvianjoen, Kokemäenjoen yläosan, Pirkkalan ja Tammelan-Tarpianjoen kalatalousalueet. (Lähde Taustakartta – Maanmittauslaitos, Kiinteistöjaotus – Maanmittauslaitos Kalatalousalueet 2021 - ELY-keskukset)

I2 Suunnitelma viestinnästä

Viestintä on avainasemassa kalatalousalueen tehokkaalle toiminnalle. Ulkoisella viestinnällä kerrotaan sidosryhmille kalatalousalueen toiminnasta, ja sisäisellä viestinnällä varmistetaan yhteistyö hallituksen, toiminnanjohtajan, yleiskokouksen, kalastuksentralvojen ja kalatalousalueen muiden toimitsijoiden välillä. Päävastuu viestinnästä on kalatalousalueen hallituksella ja toiminnanjohtajalla. Kalatalousalueelle voidaan myös nimetä erillinen viestintävastaava.

Viestintä on aina kaksisuuntaista. On tärkeää, että vesialueiden omistajat muistavat päivittää yhteyshenkilöt ja -tiedot kalatalousalueelle, sekä toimittaa tiedot kalastuksentralvoista, kalastusrajoituksista, kunnostuksista ja muista päätöksistä toiminnanjohtajalle. Toiminnanjohtajan vastuulla on, että kalatalousalue on viranomaisten, työryhmien, vesienhoitoyhdistysten ja vastaavien toimijoiden jakelulistoilla.

Ulkoisen viestinnän kohderyhmiä ovat osakaskunnat ja muut vesialueiden omistajat, kalastajat, kalastusseurat, mökkeilijät ja vesillä liikkuvat kansalaiset, tiedotusvälineet sekä viranomaiset: poliisi, rajavartiolaitos, metsähallitus ja ELY-keskus.

Tiedotettavia asioita ovat muun muassa valtakunnalliset kalastussäädökset, kalastonhoitomaksu ja paikalliset luvat, paikallinen säätely, kalastuksentralvonta, kalaveden hoito, kalatalousalueen hankkeet, muut kalatalousalueen kalastukseen vaikuttavat päätökset ja esimerkiksi paikalliset kala-aiheiset tapahtumat. Ulkoisessa viestinnässä käytettäviä kanavia ovat kalatalousalueen kotisivut, tiedotteet, kirjeet ja sähköposti.

Sisäisen viestinnän kohderyhmiä ovat kalatalousalueen jäsenet, yleiskokous, hallitus, toiminnanjohtaja ja kalastuksentralvojat. Tiedotettavia asioita ovat muun muassa yleiskokouksen järjestelyt ja päätökset, hallituksen päätökset ja kalastuksentralvonnan järjestäminen. Sisäisen viestinnän kanavia ovat henkilökohtainen yhteydenpito, sähköposti ja kokoukset. Kalatalousalueen hallituksen jäseniä kannustetaan sähköpostin käyttöön.

Kalatalousalueen pääviestintäkanava on kotisivut, joiden päivityksestä vastaa toiminnanjohtaja. Alueen viralliset ilmoitustaulut sijaitsevat sääntöjen mukaan kalatalousalueen kotisivuilla sekä Kokemäen ja Huittisten kaupungintaloilla.

Viestintäsuunnitelmaa täsmennetään viestinnän vuosikellolla, jonka viestintävastaava laatii yhdessä hallituksen kanssa. Viestintäsuunnitelma liitetään osaksi toimintasuunnitelmaa. Viestinnän toimivuutta arvioidaan vuosittain ja jos havaitaan kehittämistarpeita tai ongelmakohteita, ne huomioidaan vuosikelloa päivittäessä.

13 Käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpano

Käyttö- ja hoitosuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisesta vastaa kalatalousalue ja kalatalousalueen hallitus yhteistyössä kalastusoikeuden haltijoiden ja viranomaisten kanssa.

Esitettyjen toimenpiteiden toimeenpano on riippuvainen muun muassa käytössä olevista resursseista, kuten rahoituksesta.

Osakaskuntien ja yksityisten vesialueiden omistajien pitää järjestää oman vesialueensa kalastus ja kalavesien hoito käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamiseksi tarvittavia toimenpiteitä tarkennetaan kalatalousalueen toimintasuunnitelmassa. Toimintasuunnitelma laaditaan kerrallaan kahdelle vuodelle. Kuluvaan vuoden suunnitelma ja seuraavan vuoden alustava suunnitelma hyväksytään vuosittain kalatalousalueen kokouksessa. Toimintasuunnitelmassa määritetään kalavarojen hoito, käytössä olevat resurssit, kalastuksenvalvonnan järjestäminen, käynnistyvät hankkeet, toimeksiannot ja vesialueen omistajien siirtämät tehtävät, toimenpiteet yhtenäislupa-alueiden edistämiseksi sekä edunvalvontaan ja tiedotukseen liittyvät suunnitelmat. Toimenpiteiden toteutus kuvataan vuosittain kalatalousalueen toimintakertomuksessa.

Taulukko 3. Suunnitellut toimenpiteet, aikataulut ja vastuutahot tai yhteistyökumppanit.

Toimenpide	Ajankohta	Vastuutaho tai yhteistyökumppani
Kalakannat		
Sääksjärven koekalastus	2022	Luke
Puurijärven padon parantaminen	2022–2026	
Kalastuksensääätelytoimien tarpeellisuuden arviointi Sääksjärvellä	2024	Kalatalousalue
Mahdollisten kalastuksensääätelytoimien voimaansaattaminen Sääksjärvellä, hakemukset ELY-keskukseen	2025	Kalatalousalue, ELY-keskus
Tiedotetaan voimaan tulevista kalastuksensääätelytoimista	Aina kun kalastuksensääätelytoimenpiteitä tulee voimaan.	Vesialueiden omistajat, ELY-keskus
Kalastuksensääätelytoimien tarpeellisuuden kartoittaminen ja arviointi Kokemäenjoella ja Loimijoella	2022–2025	ELY
Mahdollisten kalastuksensääätelytoimien voimaansaattaminen Kokemäenjoella, hakemukset ELY-keskukseen	2025	ELY
Koeravustukset joki- ja täpläraputilanteen selvittämiseksi	2022 alkaen	Kalatalousalue
Istutukset toteutetaan suunnitelmassa mainittuja periaatteita noudattaen.	Vuosittain	
Kuhan lisääntymisen selvittäminen	2022–2030 aikana	ELY
Toutainselvitys	2022	ELY
Kalastus		
Koululais- ja nuorisotilaisuudet	Vuosittain	Kalatalousalue
Tiedot veneenlaskupaikoista ja niihin liittyvistä parkkipaikoista yms. kalatalousalueen kotisivuille	2026–2031	Kalatalousalue
Kalastuksenvälvojen rekrytointi ja kouluttaminen (tavoite 10–15 valvojaa tai tarvittava määrä)	Vuosittain	Kalatalousalue
Opastekylttien lisääminen tarvittaville paikoille	2023 alkaen	Kalatalousalue, vesialueiden omistajat
Yhteistoiminta		
Osakaskuntien järjestäytyminen ja yhdistyminen	2022 alkaen, jatketaan vuosittain	Kalatalousalue
Yhtenäislupa-alueiden kehittäminen	2022, jatketaan vuosittain	Kalatalousalue

14 Vaikuttavuuden arviointi ja suunnitelman päivitys

Käyttö- ja hoitosuunnitelman vaikuttavuutta arvioidaan kolmannessa luvussa asetettujen tavoitteiden toteutumisen perusteella. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan kahdessa osassa. Ensimmäisen arviointikierroksen tulokset ovat käytettävissä suunnittelukauden puolivälissä vuoden 2026 vuosikokouksessa ja toisen arviointikierroksen tulokset suunnittelukauden lopulla, vuoden 2030 vuosikokouksessa. Arvioinnit kootaan yhteen ja esitetään vuosikokouksessa sekä arviointivuoden toimintakertomuksessa.

Kalastukselle keskeisten kalakantojen tilatavoitetta (osatavoite 1) arvioidaan saalistilastojen perusteella. Lisäksi hyödynnetään velvoitetarkkailujen tuloksia. Kaupallisen kalastuksen osalta tavoitetilä on, että kaupallisen kalastuksen saaliit ovat pysyneet samoina tai nousseet. Vapaa-ajankalastuksen saalismäärissä trendi on ollut hieman laskeva jo pidempään, mikä pitää huomioida tilannetta arvioidessa. Esimerkiksi verkkokalastuksen määrä on vähentynyt, joten arvioinnissa on tärkeää pystyä erottamaan, johtuuko väheneminen tästä vai kalakantojen heikkenemisestä. Koska Kokemäenjoella on velvoitetarkkailua, sen kalastosta on saatavilla runsaasti tietoa. Mikäli on viitteitä siitä, että kalakannat heikkenevät esimerkiksi liian voimakkaan kalastuksen vuoksi, käyttö- ja hoitosuunnitelmaa päivitetään kalastuksen säätelyn osalta.

Taimenen luonnonkantojen elpyminen on asetettu yhdeksi käyttö- ja hoitosuunnitelman osatavoitteeksi (osatavoite 2). Toimenpiteiden ja olosuhteiden vaikutusta mitataan jokien poikastiheyksien perusteella. Tavoitteelle ei ole asetettu mitään lukuarvoa, sillä suunnittelukauden aikana hankitaan vielä tietoa alkuperäisistä taimenkannoista, ja myös potentiaalisista paikoista taimenen kotiuttamiselle. Toteutumista arvioidaan asiantuntija-arvioina. Mikäli olemassa olevat taimenkannat vaarantuisivat jostain syystä, käyttö- ja hoitosuunnitelmaa päivitetään taimenen turvaamiseksi.

Kuten taimenen, myös rapukantojen osalta tarkkojen tavoitteiden asettaminen on vaikeaa, sillä tarkoituksena on kerätä suunnittelukauden aikana lisää tietoa. Ensimmäisellä arviointikerralla tulisi olla koeravustettuna ainakin kaikki kohteet, jotka suunnittelukauden alussa olevan tiedon perusteella ovat tai saattaisivat olla rapukohteita.

Osatavoitteen neljä mukaan alueen keskeisistä kalakannoista saadaan suunnittelukauden aikana uutta tietoa. Erityisesti taimenen, toutaimen ja kuhan kantoja seurataan. Mikäli tietoa ei saada riittävästi esimerkiksi velvoitevaroilla toteutettavista selvityksistä, kalatalousalue voi pyrkiä

täydentämään olemassa olevaa tietoa. Tätä tarkoitusta varten kalatalousalueen tulee hankkia erillisrahoitus.

Kaupallisen kalastuksen tavoite on, että toimintaedellytyksen pysyvät vähintään samoina kuin ennen suunnittelukautta (osatavoite 8) ja että alue säilyy ja kehittyy kiinnostavana vapaa-ajankalastuskohteena (osatavoite 9). Toteutumista arvioidaan kalastaja- ja saalismäärien perusteella asiantuntija-arvioina. Erittäin arvokasta tietoa saadaan lupamyynnistä. Vapaa-ajankalastuksen kehitystä seurataan vuosittain yhtenäislupien myynnin perusteella. Kaupallista kalastusta arvioidaan suunnittelukauden puolivälissä ja lopussa. Mikäli kalastajamäärät kääntyvät laskuun, haastatellaan kalastajia ja selvitetään tekijät vähenemisen takana. Saadun tiedon perusteella arvioidaan, onko kalatalousalueen mahdollista vaikuttaa kehitykseen. Mikäli on, suunnitellaan toimet kalastuksen lisäämiseksi ja tarvittaessa päivitetään toimenpiteet myös käyttö- ja hoitosuunnitelmaan.

Osakaskuntien ja muiden omistajayksiköiden järjestäytymiseen ja vesialueiden yhdistämiseen liittyvien tavoitteiden toteutumista arvioidaan tarkastelemalla järjestäytymisastetta ja sitä kuinka iso osa kalatalousalueesta on yhtenäislupa-alueiden piirissä. Sääksjärven osakaskuntien tulisi olla järjestäytyneitä melko pian suunnittelukauden alussa, mutta viimeistään vuonna 2023. Yli 50 hehtaarin osakaskuntia on kalatalousalueella 23. Suunnittelukauden puoliväliin mennessä nämä kaikki olisi pitänyt kutsua järjestäytymiskokoukseen. Mikäli tavoitteisiin ei päästä, selvitetään mitkä ovat esteet ja pyritään valitsemaan sen mukaan uudet menetelmät ja kannusteet osakaskuntien järjestäytymiselle.

Viimeisen osatavoitteen mukaan kalatalousalue tuntee alueen kalastajarakenteen ja saaliin kohtuullisella tarkkuudella. Tavoitteen toteutumista voidaan arvioida vuosittain, mutta vähintään suunnittelukauden puolivälissä ja lopussa voidaan tarkastella, onko kalatalousalue saanut uutta tietoa kalastajista ja kalastuksesta.

15 Kirjallisuus ja lähteet

- Aroviita, J., Mitikka S. ja Vienonen S. (toim.). 2019. Pintavesien tilan luokittelu ja arviointiperusteet vesienhoidon kolmannella kaudella. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 37/2019. Suomen ympäristökeskus
- Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus, kalatalouspalvelut 2021. Voimalliset ja säännöstely. Verkkosivu. Viitattu 20.9.2021 www.kokemaenjoki.fi/kokemaenjoki/voimalliset-ja-saannostely.
- Eskelinen, P. & Mikkola, J. 2019. Viehekalastus kalatalousalueilla. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 75/2019. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 30 s
- Kipinä-Salokannel, S. & Mäkinen, M. (toim). 2020. Ehdotus Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmaksi vuosille 2022–2027. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.
- Kipinä-Salokannel, S. (toim.). 2020. Kokemäenjoen alaosan-Loimijoen osa-alueen pintavesien toimenpideohjelma vuosille 2016–2021. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.
- Kivinen, S. 2019. Haaroistensuon turvetuotantoalueen kalataloudellinen tarkkailuohjelma vuodesta 2019 alkaen. KVVY Tutkimus Oy.
- Kivinen, S. 2020. Linturahkan turvetuotantoalueen kalataloudellinen tarkkailuohjelma vuodesta 2020 alkaen. KVVY Tutkimus Oy.
- Kokemäenjoen tulvaryhmä. 2021. Kokemäenjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma vuosille 2016–2021.
- Lappalainen, A, Kuningas, S, Paloheimo, A, Lindholm, G ja Lönnroth, M. 2019. Ehdotus Porvoon-Sipoon kalatalousalueen merialueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaksi. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 53/2019. Luonnonvarakeskus. Helsinki.
- Mattila, M. 2015. Loimijoen yhteistarkkailu 2014. KVVY ry.
- Ojala, S. 2021. Kokemäenjoen kalakantojen hoitosuunnitelma vuodesta 2021 alkaen. KVVY Tutkimus Oy.
- Ojala, S. 2020. Mätirasiaistutusten tuloksellisuus Palo–Kourajoella ja Murrnjoella vuosina 2019 ja 2020.
- Ruususaari, R. 2020. Loimijoen yhteistarkkailu 2019. KVVY Tutkimus Oy. Tampere
- Salminen, M. ja Böhling, P. (toim.) 2018. Kalavarojen käyttö ja hoito A. Luonnonvarakeskus. PunaMusta Oy.
- Salminen, M., Lappalainen, A., Keskinen, T. & Ruuhijärvi, J. 2019. Kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman mallirunko. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 65/2019. Luonnonvarakeskus. Helsinki.
- Sairanen, S & Ruuhijärvi, J. 2019. Varsinais-Suomen ja Satakunnan järvien verkkokoekalastukset vuosina 2013–2017. Luonnonvarakeskus

Väisänen, A. 2018. Kokemäenjoen ja sen edustan merialueen kalataloudellinen velvoitetarkkailu vuonna 2016. KVVY vesiensuojeluyhdistys ry.

Ylönen, O. Kokemäen kalatalousalue. Sähköposti 20.9.2021

16 Liitteet

Liite 1. Kalaistutukset Kokemäen kalatalousalueen vesille vuosina 2010–2019. Lähde ELY-keskuksen

istutusrekisteri.

Vuosi ja istutuspaikka	Hauki (kpl)	Järvi-taimen (kpl)	Kirjolohi (kpl)	Kuha (kpl)	Nahki-ainen (kpl)	Toutain (kpl)	Täplä-rapu (kpl)	Vaellus-siika (kpl)	Kaikki yhteensä (kpl)
2010									
Kokemäenjoki				50953					50953
Loimijoki				10377					10377
Palojoki			580						580
Punkalaitumenjoki					4986				4986
2011									
Kiettareenhaara			143						143
Kiltajärvi			36						36
Kokemäenjoki			5693	39915					45608
Loimijoki			491	22870					23361
Palojoki			390						390
Ripo-oja			505						505
2012									
Kiettareenhaara			230				320		550
Kiltajärvi			26						26
Kokemäenjoki			5054	36777			8160		49991
Loimijoki			347	14953					15300
Matkusjoki				3333					3333
Palojoki			458						458
Punkalaitumenjoki			450						450
Ripo-oja							300		300
Sonnilanjoki			592						592
2013									
Kiettareenhaara							400		400
Kiltajärvi			31						31
Kokemäenjoki			6837	62427			3050		72314
Loimijoki			500	22133					22633
Niinijoki				6392					6392
Palojoki			154						154
Punkalaitumenjoki			116						116
2014									
Kiltajärvi			29						29
Kokemäenjoki			4852	54995					59847
Loimijoki	3500		405	5116					9021
Palojoki			223						223
Punkalaitumenjoki			56						56
Ripo-oja			1036						1036
2015									
Kokemäenjoki			5516	35627			7140		48283
Loimijoki			672	6931					7603
Niinijoki				0					0
Palojoki			114						114
Punkalaitumenjoki			53						53
Ripo-oja			1032	10000					11032
Vesistö tuntematon				18917					18917

Vuosi ja istutuspaikka	Hauki	Järvi- taimen	Kirjolohi	Kuha	Nahki- ainen	Toutain	Täplä- rapu	Vaellus- siika	Kaikki yhteensä
2016									
Kiltajärvi			148						148
Kokemäenjoki			4489	28123					32612
Loimijoki	1000		331	13579					14910
Niinijoki				3446					3446
Palojoki			225						225
Ripo-oja			298	10000					10298
Sääksjärvi								18792	18792
2017									
Kiltajärvi				3500					3500
Kokemäenjoki			1998	37074					39072
Loimijoki			536	7000					7536
Ripo-oja			555	10000					10555
Vesistö tuntematon		24232							24232
2018									
Kokemäenjoki			2129	36833		3000			41962
Loimijoki	10000		385	15833		18000			44218
Ripo-oja			385	23437					23822
2019									
Hennijoki		3548							3548
Kiettareenhaara			380						380
Kokemäenjoki			2779	52866					55645
Loimijoki			602	12500					13102
Palojoki		14192							14192
Ripo-oja			378	38390					38768
Sammunjoki		10644							10644
Vesistö tuntematon		3548							3548
Kaikki yhteensä	14500	56164	52239	694297	4986	21000	19370	18792	881348
* Ripo-oja on maamerkki, kalat istutettu Kokemäenjokeen									

liite 2. Kokemäen kalatalousalueen pohjoinen ja eteläinen kartta

